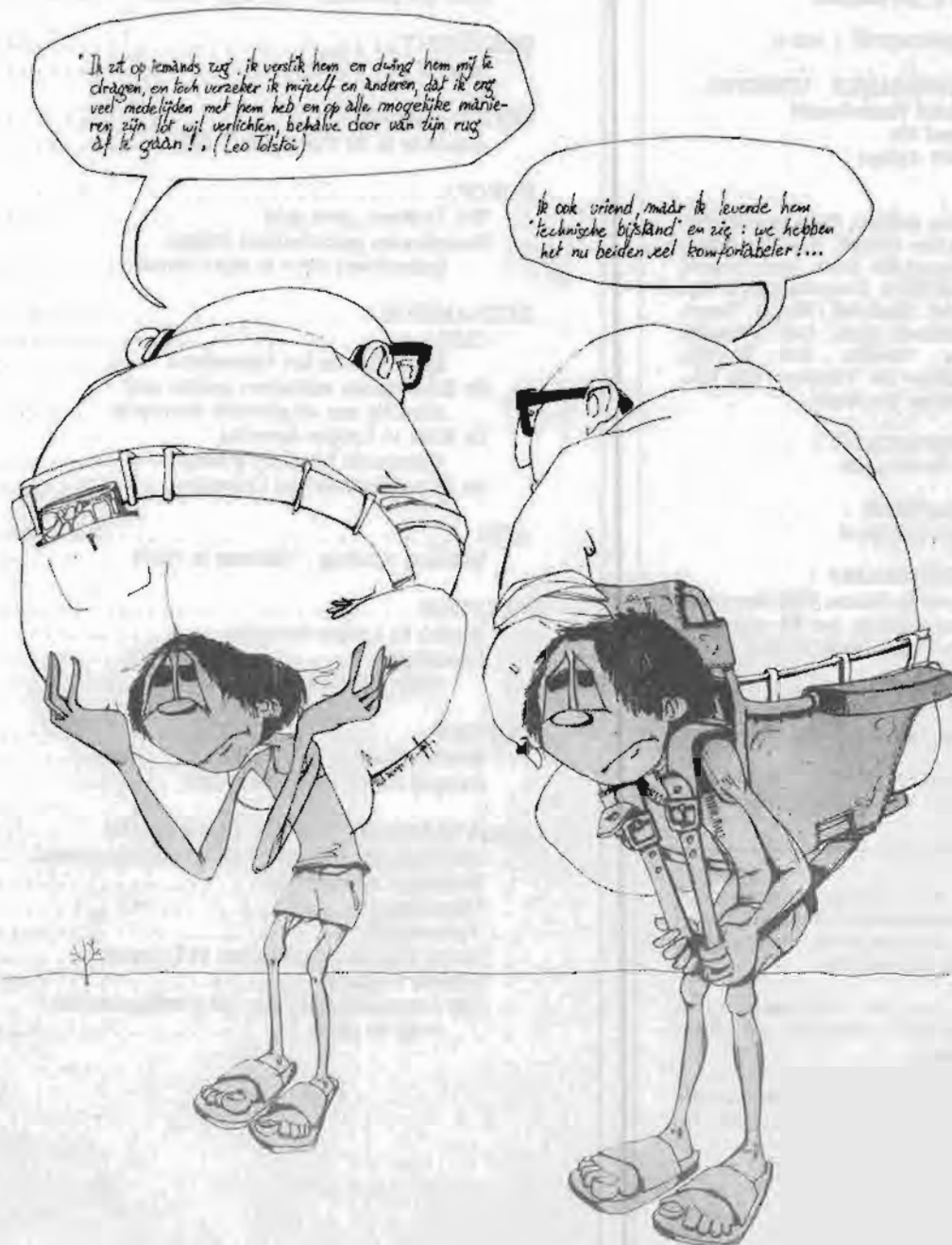

vredes

IRAN

MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN
19e jrg. - nr. 157 - NOVEMBER 1976

vrede

„VREDE” Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

Onderbergen 51 - 9000 Gent
Prk : 000-0956015-80
- Vrede v.z.w. - 9000 Gent
tel. 091/ 23.82.52

LEESGELD :

250 fr. per jaar
25 fr. per nummer.

STEUNABONNEMENT : 500 fr.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER :

Michel Vanderborgh
Dreef 10a
9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve,
Nadine Crappé, Paul Wagemans,
Chantal De Smet, Jules Verhelst
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire,
Jan Verwest, Bob Wolstijn,
Wilfried De Vlieghe, Elie Elia,
Brigitte Van Maele.

REDACTIESECRETARIS :

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR :

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS :

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht (V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika (Roermond)

ABONNEMENTENDIENST :

Lotty Verwest, Carlos Van Vooren

„Vrede” wil de spreekbuis zijn van al diegenen die - door degelijke informatie of voorstellen - een bijdrage willen brengen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op de medewerking van al diegenen die hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoorden dan ook niet noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de redactie.

OFFSET DRUK :

Beschutte Werkplaats, Landegem.

UIT DE INHOUD

	Blz.
EDITO	3
Is dit nog langer verantwoord ?	3
BINNENLAND	4
Vredesschip voor Libanon te Oostende	4
Spanje wil een nieuwe weg op	4
Voorlopige vrijheid	4
Parlement en buitenlandse politiek	5
AFRIKA	6
Even uw aandacht voor Zuid-Afrika	6
DOKUMENT	8
Iran	8
NOORD-AMERIKA	12
Armoede in de Verenigde Staten	12
EUROPA	13
Wel Zwitsers, geen geld	13
Nederlandse gastarbeiders krijgen (misschien) werk in eigen streek	14
ZUID-AMERIKA	16
Chili	16
Ekonomie in het binnenland	16
De Braziliaanse militairen maken zich schuldig aan uitgebreide corruptie	19
De Kerk in Latijns-Amerika Ontvoerde bisschop getuigt	20
Na de conferentie van Colombo	21
AZIE	23
Viëtnam vandaag : Viëtnam in vrede	23
KULTUUR	24
Muziek in Latijns-Amerika	24
Lezersbrief	26
Onze kulturele revolutie	26
CIJFERS	27
Werkloosheid in de E.E.G.	27
Rekord voor wereldgraanoogst	27
AANVULLENDE KLEINE BERICHTJES	
Voor ons zijn socialisme en vrijheid synoniem	11
Texas e.a. vierden F.-16	12
Uitnodiging	15
Vredesfonds	18
Steun voor de progressisten in Libanon	22
Nieuwe uitgaven	22
2de ontmoetingsdag van het overlegcentrum voor de mens	26

IS DIT NOG LANGER VERANTWOORD ?

In de voorbije dagen werd onze aandacht gevestigd op twee gebeurtenissen die ons wel tot nadenken dwingen. In de pers verschenen twee verschillende artikels die, alhoewel zij ogenschijnlijk twee verschillende problemen behandelen, toch elkaar ergens vervoegen.

Een eerste bericht vonden we in ons Belgische Informatiemedia. Het betreft het bezoek van Koning Boudewijn die, vergezeld van Koningin Fabiola, Minister Vanden Boeynants e.a. een bezoek bracht aan de Belgen in West-Duitsland. Het gaat niet om het even welke Belgen maar meer precies om de 60.000 landgenoten die met onze strijdkrachten in de Duitse Bond Republiek verblijven. Dit bezoek, waarbij de vorsten te gast waren in de garnizoenen te Soest, Werl, Lüdenscheid, Westhofen en Delbrück stond in het teken van de 25ste verjaardag van de troonsbestijging, zoals de „BLIJDE INTREDES“ die voor de zomer in de negen provinciehoofdsteden doorgingen. Wanneer we sommige journalisten moeten geloven worden de Belgische Strijdkrachten in West-Duitsland soms wel eens de tiende provincie genoemd. Zoals het past ging dit hoog bezoek gepaard met de nodige militaire manoeuvres - die niet altijd door de inwoners op prijs worden gesteld - gevolgd door de nodige direkte menselijke contacten, bezoeken aan scholen, kazernes, sociale instellingen, enz. Wat wel opvalt is dat men vandaag de omschrijving beperkt tot „Strijdkrachten“ en zeer zorgvuldig de werkelijke en aanvankelijke bewoording „Belgische Bezettingstroepen in West-Duitsland“ naar de geschiedenisboeken heeft verwezen. Misschien is het hierbij goed er op te wijzen dat het kleine België, met uitzondering van de vier „Grootmachten“, het enige land is dat op Duits grondgebied nog bezettingstroepen, pardon strijdkrachten, onderhoudt. Een ander feit dat onze aandacht trok was een passage uit de toespraak van Eerste Minister James Callaghan van Groot-Brittannië. We hebben het hier niet over de katastrofale achteruitgang van het Verenigd Koninkrijk op economisch en politiek vlak, ook niet over de bestendige terugloop van het Pond Sterling dat op een kwart eeuw bijna twee derde van zijn waarde verloren heeft, maar wel over iets dat er ergens wel verband mee houdt. Minister Callaghan die tegen de muur wordt gedrukt, omdat in bijzonder zijn Amerikaanse en West-Duitse Bondgenoten niet geneigd schijnen het Pond tegen een volledige ineenstorting te vrijwaren, kwam met een bedreiging voor de pinnen die wel even tot nadenken dwingt. Groot-Brittannië, zo heet het, zou er wel eens kunnen toe overgaan de 50.000 man sterke troepenmacht, die op dit moment nog in West-Duitsland gelegerd is, terug te trekken.

Wie a zegt moet ook b zeggen. De verklaring van Callaghan is zeker, in hoofdzaak, een soort chantagemiddel maar betekent eveneens dat Groot-Brittannië, door de terugtrekking van zijn troepen een belangrijke besparing zou kunnen verwezenlijken.

Deze zienswijze werd inmiddels bevestigd door Labour Volksvertegenwoordiger Robin Cook, de militaire expert van deze partij. De opmerking van Eerste Minister Callaghan is volledig gerechtvaardigd verklaarde hij gezien „het behoud van Britse troepen in West-Duitsland een enorme last is voor onze betalingsbalans“.

„De Fransen verminderden een maand geleden hun bezettingstroepen in Duitsland om economische redenen. Zo de Wereldbank Groot-Brittannië verzoekt zijn openbare uitgaven te verminderen zullen we wel verplicht zijn aan het Rijnleger te denken“ onderlijnde de Labour Volksvertegenwoordiger.

Van hieruit de lijn trekken naar ons land is niet zo moeilijk. Men moet zeker geen ekonomist zijn om te begrijpen dat de 60.000 sterke Belgische Gemeenschap die in West-Duitsland verblijft voor ons land een zware, zeer zware last betekent.

Op het ogenblik dat onze regering op alles en nog wat het kapmes hanteert. Op een moment dat zij in het onderwijs, de gezondheidszorg, de sociale infrastructuur e.a. posten drastige besparingen doorvoert ten koste van de brede lagen van de bevolking, moeten we zelfs ons enkele vragen gaan stellen.

Is het nog langer verantwoord dat een klein land als België, dertig jaar na het beëindigen van de tweede oorlog, nog de last draagt van een leger buiten haar grenzen ? Is het langer verantwoord dat, op een ogenblik dat de internationale ontspanning veld wint, na de ondertekening van het Slotakkoord van Helsinki voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, aan de gemeenschap nog langer zware lasten worden opgelegd voor het behoud van strijdkrachten op vreemd grondgebied ?

Deze vraag vereist een antwoord. Vroeg of laat zal onze regering verplicht zijn hierop het antwoord te geven tenware ze, tegen alle gezond verstand in, met de werkelijke belangen van onze bevolking geen rekening wil houden. Is dit geen reden te meer opdat geen inspanning zou gespaard blijven om de Konferentie van Wenen voor de vermindering van de Strijdkrachten in Midden-Europa tot een goed einde te brengen ?

Ware het niet nuttig dat ook de openbare opinie hier even haar aandacht zou op vestigen ?

André De Smet.

Frankfurter Rundschau.

binnenland

VREDESSCHIP VOOR LIBANON TE OOSTENDE

In onze vorige uitgave deelden we reeds mede dat een dertigtal organisaties het initiatief hadden genomen om samen een brede solidariteitskampagne op gang te brengen ten gunste van de Libanese progressisten en de Palestijnse vluchtelingen in dit land.

Op korte tijd werden hier, onder impuls van de coördinator Pierre Galland, buitengewone resultaten geboekt. Gelijkzeitig werd, door de Wereldraad voor de Vrede, een internationale oproep tot alle volkeren gericht om een brede solidariteitsactie op gang te brengen. Tevens werd het initiatief genomen om een VREDESSCHIP VOOR LIBANON in te leggen. Dit schip, de KUNDA, dat door het Sovjet Komitee voor de Vrede, ter beschikking werd gesteld, moet in de kortst mogelijke tijd - voor eind november - de vrucht van de talrijke solidariteitsakties overmaken aan de „Volkshulp van Libanon“ en het „Palestijnse Rode Kruis“.

Na Tallinn, Helsinki, Gdansk en Rostock kwam de „Kunda“ begin november te Oostende aanleggen. Te dier gelegenheid werd door het Oostends Stadsbestuur een receptie aangeboden aan de vertegenwoordigers van organisaties en de vrienden die aan de Libanon-actie hun medewerking verleenden. Tijdens deze plechtigheid werd namens het Libanon Komitee het woord gevoerd door André De Smet van de vzw Vrede ; Pierre Galland van Oxfam ; Ali van de Libanese Studenten en Naim Kadher van de P.L.O. Schepen Alfons Laridon voerde het woord namens het Stadsbestuur en Roger Billé besloot de toespraken in naam van de Wereldraad voor de Vrede.

Tijdens deze toespraken werd de nadruk gelegd op de ontwikkeling en de betekenis van de gebeurtenissen in Libanon en de noodzaak onderstreept de solidariteitskampagne verder te ontwikkelen tot het tot stand komen van een werkelijke vrede en de verwezenlijking van een werkelijke democratie in Libanon.

Een speciaal dankwoord werd gericht tot de velen die zich met ongelooflijk enthousiasme hadden ingezet om deze actie tot een succes te doen uitgroeien. O.m. de talrijke Arabische, Spaanse en Latijns-Amerikaanse vrienden die dag en nacht hebben gewerkt voor het klaar maken van de verzending.

In de loop van de namiddag werden de waren aan boord gebracht. Het ging hier om ongeveer 20 ton voor een waarde van 5 miljoen B.fr. : medikamenten, dekens, klederen, een ambulantiwagen, bedden, een operatietafel e.a. hospitaalmetaal.

De „Kunda“ heeft hierop zijn reis verder gezet naar Marseille, Livourno, Griekenland en Cyprus om tegen eind november de waren in Libanon te kunnen afleveren. Daar zal ongeveer 600 ton, voor een bedrag van 500 miljoen dollar, in de haven van Saida kunnen worden afgezet. De solidariteitskampagne moet nu echter verder gaan.

Bijdragen kunnen worden gestort op de P.R.K. 000-0956015-80 van Vrede vzw. Gent.

Tot slot moet worden opgemerkt dat deze brede solidariteitsactie, waaraan organisaties van alle politieke en wijsgerige strekking en honderden personen hebben meegewerkt, door onze persmedia meestal onopgemerkt is voorbijgegaan... Met uitzondering van enkele lijnen in sommige kranten heeft men dit nochtans edelmoedig initiatief eenvoudig doodgezwegen. De ploeg van Panorama - T.V. achtte het wel nodig aan dit initiatief de aandacht te schenken die het verdiende. In naam van de initiatiefnemer danken we hen hiervoor ten zeerste.

SPANJE WIL EEN NIEUWE WEG OP

In het Spanje van na Franco eist de democratie zijn plaats op. Het is een moeilijke weg. Rechtse krachten en buitenlandse machten verkiezen het bij het oud patroon te houden. Het Centrum wil wel een opening maar op voorwaarde dat de „democratie“ beperkt wordt. Zo blijven de werkelijke vakbonden - ondanks vele mooie beloften - aan de kant staan en worden tal van stakingen met geweld onderdrukt. Oppositiepartijen krijgen evenmin de kans hun activiteiten te ontwikkelen. Zo kreeg de socialistische partij geen toelating om een Kongres te houden en blijft men aan politieke voormannen die in het buitenland verblijven het recht naar hun land terug te keren weigeren. Zo heeft de regering reeds herhaaldelijk verklaard in geen geval de legalisering van de Spaanse K.P. te zullen toelaten en deze aan verkiezingen te laten deelnemen.

De recent in Spanje gehouden opiniepeiling was voor de regering dan ook de grote verrassing. Bijna de helft van de ondervraagden (43 pct.) verklaarden zich akkoord voor de legalisering van alle politieke partijen, dus ook van de Kommunistische Partij. Een dergelijke uitspraak in een land dat tientallen jaren onder het fascisme heeft geleefd en waar vandaag „vrijheid en democratie“ nog slechts woorden zijn, met het gevolg dat de ondervraagden zich steeds moeilijk durven uitspreken, is zeker een bewijs dat de volkeren van Spanje nieuwe wegen op willen.

VOORLOPIGE VRIJHEID...

We lazen in heel kleine lettertjes op de zoveelste... bladzijde van onze krant volgend klein berichtje : „De zwarte Amerikaanse militant Raph Brown is in voorlopige vrijheid gesteld nadat de beschuldiging die tegen hem werd ingebracht door een rechtbank werd ingetrokken. Hij werd vijf jaar geleden opgesloten wegens inbreuk op de wet inzake wapendracht en wegens het verstoren van de openbare orde“. De lezer zal hier zeker „voorlopige...“ en „vijf jaar opsluiting...“ onthouden en er zich over verwonderen dat een dergelijke informatie niet de eerste bladzijden van onze kranten haalt... Is het omdat het om een „zwarte“ en om de „USA“ gaat ?

PARLEMENT EN BUITENLANDSE

POLITIEK

LOCKHEED IN BELGIË.

Senator Verhasselt was nieuwsgierig naar de activiteiten van de firma Lockheed in België. Het Hoog Comité van Toezicht kreeg van de regering de opdracht een onderzoek in te stellen over de houding van al de personen, die hebben deelgenomen aan de onderhandelingen met „Lockheed Aircraft“ en die geleid hebben tot de aankoop van de „Starfighter“. Het rapport zou eerstdaags ingediend worden (antwoord dateert van 5 oktober). Tot nog toe laat geen enkel gegeven toe te veronderstellen dat aan Belgische onderdanen commissielonen werden uitbetaald.

(Vragen en antwoorden Senaat 1975-1976, afl. 48, blz. 3141).

WAPENTRANSPORTEN TE ZEEBRUGGE.

Er mogen terug 's nachts springstoffen gelost en geladen worden op de Zeebrugse havendam. Zo is op 19 augustus 1976 de cargo Babylon munitie komen ophalen. Dat is te „danken“ aan een ministerieel besluit van 20 juli 1976 dat de mogelijkheid biedt af te wijken van het algemeen reglement op de springstoffen (K.B. 23 september 1958, art. 86). De voornaamste reden voor de toelating voor het nachtwerk zou liggen in het feit dat er technische werkloosheid dreigde in de fabriek P.R.B. te Balen/Lommel als er geen verzendingen konden gebeuren. De magazijnen staken immers vol ten gevolge van de staking van 17 mei tot aan het jaarlijks verlof !

(Vraag van Van In, ib. afl. 48, blz. 1928-29 en afl. 50, blz. 1998-99).

HELMUT SCHMIDT EN KOMMUNISTISCHE REGERINGSDEELNAME.

De beruchte verklaring van Helmut Schmidt, Bondskanselier van de D.B.R., over het stopzetten van economische hulp aan Italië, als in dat land de kommunistische partij aan de regering zou deelnemen, inspireerde volksvertegenwoordiger Dejardin tot het stellen van enkele vragen in verband met de houding van België en de Europese gemeenschap op de kapitalistische topkonferentie van Puerto Rico. Volgens de Minister van Buitenlands Zaken (B.Z.) is er geen enkele formele beslissing genomen tegenover Italië en blijft België van oordeel dat niet-inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van andere staten één van de essentiële regels is van de internationale politiek.

(Vragen en antwoorden Kamer, afl. 47, blz. 3083).

I.A.A.E.

Senator Bury stelde uitgebreid vragen over de aanwezigheid van Belgen in de diensten van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie te Wenen, de Belgische financiële bijdrage en de organisatie van dit organisme. (Vragen en antwoorden Senaat, afl. 50, blz. 1999-2001).

WAPENLEVERINGEN AAN LIBANON.

Het bericht verschenen in binnen- en buitenlandse kranten over wapenleveringen voor „christelijke“ militanten in Libanon gefinancierd door Amerikaanse, Belgische, Franse en West-Duitse organisaties zou totaal vals zijn !

(Vraag van Glinne, Vragen en antwoorden Kamer, afl. 47, blz. 3084).

BURUNDI.

In het najaar legt de minister van B.Z. verschillende bezoeken af in Afrikaanse ontwikkelingslanden o.a. Burundi. Alhoewel de rust nu is weergekeerd na de uitroeiing van de Hutubevolking, blijven nog steeds berichten toekomen over discriminaties van Hutu's en over Hutuvluchtelingen. Daarom vraagt senator De Facq zich af of het wel opportuun en gerechtvaardigd is terug vriendschappelijke betrekkingen aan te knopen met een minderheidsregime dat verantwoordelijk is voor deze toestand. Kan onze ontwikkelingshulp in zulke omstandigheden ten goede komen aan de minstbedeelden ? De regering zou volgens de traditionele politiek van niet-inmenging haar inspanningen voortzetten om de verzoening in Burundi in de hand te werken. Ze heeft ook haar ontwikkelingshulp aangepast omdat deze daadwerkelijk en rechtstreeks zou bijdragen tot voordeel van de ganse Burundese bevolking.

(Vragen en antwoorden Senaat, afl. 51, blz. 2034).

CHINA ONTWIKKELINGSLAND ?

België beschouwt landen met een bruto nationaal product (BNP) van minder dan 300 dollar per hoofd als ontwikkelingslanden. De studenten uit deze landen kunnen genieten van bijzondere voorwaarden aan onze universiteiten. De Vlies stelde met verwondering vast dat ook de Volksrepubliek China daartoe behoort, dat zelf zeer belangrijke ontwikkelingsprojecten uitvoert in vele landen en een gevorderde technologie bezit, denk maar aan de kernbommen. Hij stelde voor China (met een BNP van 300 dollar per inwoner) te schrappen waardoor geen gunstige afwijkingen op de universiteiten dienen weerhouden voor eventuele Chinese studenten. (Vragen en antwoorden Kamer, afl. 47, blz. 3119).

G.M.

AFRIKA

EVEN UW AANDACHT VOOR ZUID-AFRIKA.

De uitbouw van de oorspronkelijke Nederlandse vestiging bij Kaap de Goede Hoop begon in 1835 met de z.g. Grote Trek van de Boeren en resulteerde in de vorming van de Boerenrepublieken Transvaal (1852) en Oranje Vrijstaat (1854) die door Engeland werden erkend. Nadat in 1886 goud was ontdekt bij Witwatersrand (Transvaal) namen de spanningen met de Engelsen toe en begon in 1899 de Boerenoorlog (met Paul Kruger). De vrede op 31 mei 1902 maakte een eind aan de onafhankelijkheid van Transvaal en Oranje Vrijstaat, die tot 1907 als kroonkolonie werden bestuurd.

Op 31 mei 1910 werd de Unie van Zuid-Afrika gevormd door samenvoeging van Kaap de Goede Hoop, Natal, Transvaal en Oranje Vrijstaat. De Unie kreeg in 1931 de status van dominion binnen het Gemenebest. Op 31 mei 1961 werd de republiek uitgeroepen en trok Zuid-Afrika zich terug uit het Gemenebest. De sinds het aan de macht komen van de Nationale Partij in 1948 ontwikkelde politiek van gescheiden ontwikkeling van alle rassen - de z.g. apartheidspolitiek - werd vooral onder premier Verwoerd (1958-1966) krachtig toegepast. De Bantoezelfbestuurwet van 1959 gaf de aanzet tot de vorming van Bantoe-stans of Bantoe-thuislanden, waarvan de eerste, Transkei, in 1963 tot stand kwam. De apartheidspolitiek leidde in toenemende mate tot internationale veroordeling van Zuid-Afrika en uitsluiting uit internationale organisaties.

OPPERVLAKTE : 1.221.037 km². (40 x België).

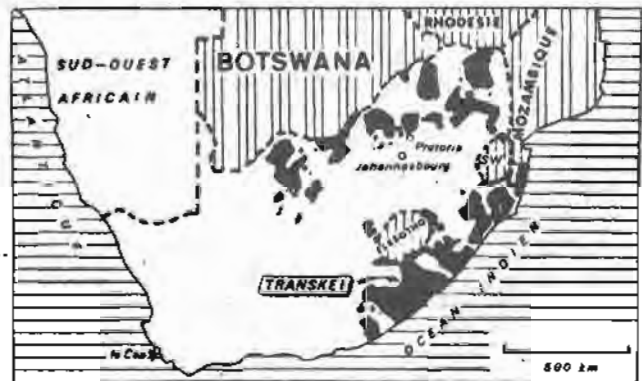
INWONERS : 24.920.000 (schatting 1974) = 20 per km².

HOOFDSTAD : Pretoria.

STEDEN : Johannesburg 1.407.963, Durban 874.000, Kaapstad 825.252, Pretoria 571.541, Port Elisabeth 386.577, Vereniging 196.357 en Bloemfontein 180.179.

BEVOLKING : Afrikanen 17.745.000, blanken 4.160.000, kleurlingen 2.306.000, Aziaten 709.000. Voornaamste Bantoe-volken : Zoeloe 4,20 mln., Xhosa 3,9 mln., Tswana 1,7 mln., Sepedi 1,6 mln. en Sesheoeshoe 1,4 mln.

RELIGIE : Blanken - Nederduits Gereformeerd 53 pct., anglicanen 13 pct., methodisten en presbyterianen 12 pct., r.k. 6 pct., ca. 120.000 joden. Bantoes en kleurlingen - kristenen ruim 6 mln. (overwegend protestanten o.w. 2,7 mln. leden Bantoe Kerken ; 1 mln. r.k.). Aziaten - ruim 300.000 hindoes en ca. 200.000 moslems.

STAATSVORM : Republiek. President (19 april 1975) Nicholaas D. Diederichs. Premier : B.J. Vorster. Parlement : 2 kamers.

POLITIEKE PARTIJEN : Zetelverdeling Huis na verkiezingen van 24 april 1974 : Nationale Partij 123, Verenigde Partij 41, Progressieve Partij 7.

THUISLANDEN : Op grond van de Bantoe Zelfbestuurwet van 1959 werd voor de verschillende etnische groepen onder de Bantoes Zelfbestuur in nationale eenheden gepland in het kader van de rassenscheidingspolitiek, de z.g. apartheidspolitiek. Daarvoor werd krachtens de landwet van 1936 in beginsel 13 pct. van het Zuid-Afrikaanse grondgebied beschikbaar gesteld (maximaal 171.877 km²). Tot dus ver werd aan een tiental gebieden met als voornaamste Transkei en Ciskei, zelfbestuur verleend. Drie minder belangrijke gebieden zijn op weg naar zelfbestuur.

BNP : 17.500 mln. dollar US ; 766 dollar US per inwoner (1971).

EKONOMIE : De geweldige rijkdom aan delfstoffen vormt de basis voor een gevarieerde industrie die thans ongeveer een derde van het nationale inkomen levert. Van de blanke beroepsbevolking is ca. 14 pct. werkzaam in de landbouw, 6 pct. in de mijnbouw en 27 pct. in de industrie ; van de niet-blanke, vaak onderbetaalde arbeidskrachten werkten in 1969 1.455.000 in de landbouw, 567.000 in de mijnbouw, 946.000 in de industrie en 326.000 in de bouwnijverheid.

De landbouw levert vooral granen en fruit. De veestapel bereikt zeer hoge cijfers en ook de bosbouw en visserij zijn van belang. De voornaamste industriële sectoren zijn voedingsmiddelen, transportuitrusting, metalen en metaalproducten, chemicaliën en chemische produkten. Bij de mijnbouw is de goudwinning economisch van het grootste belang.

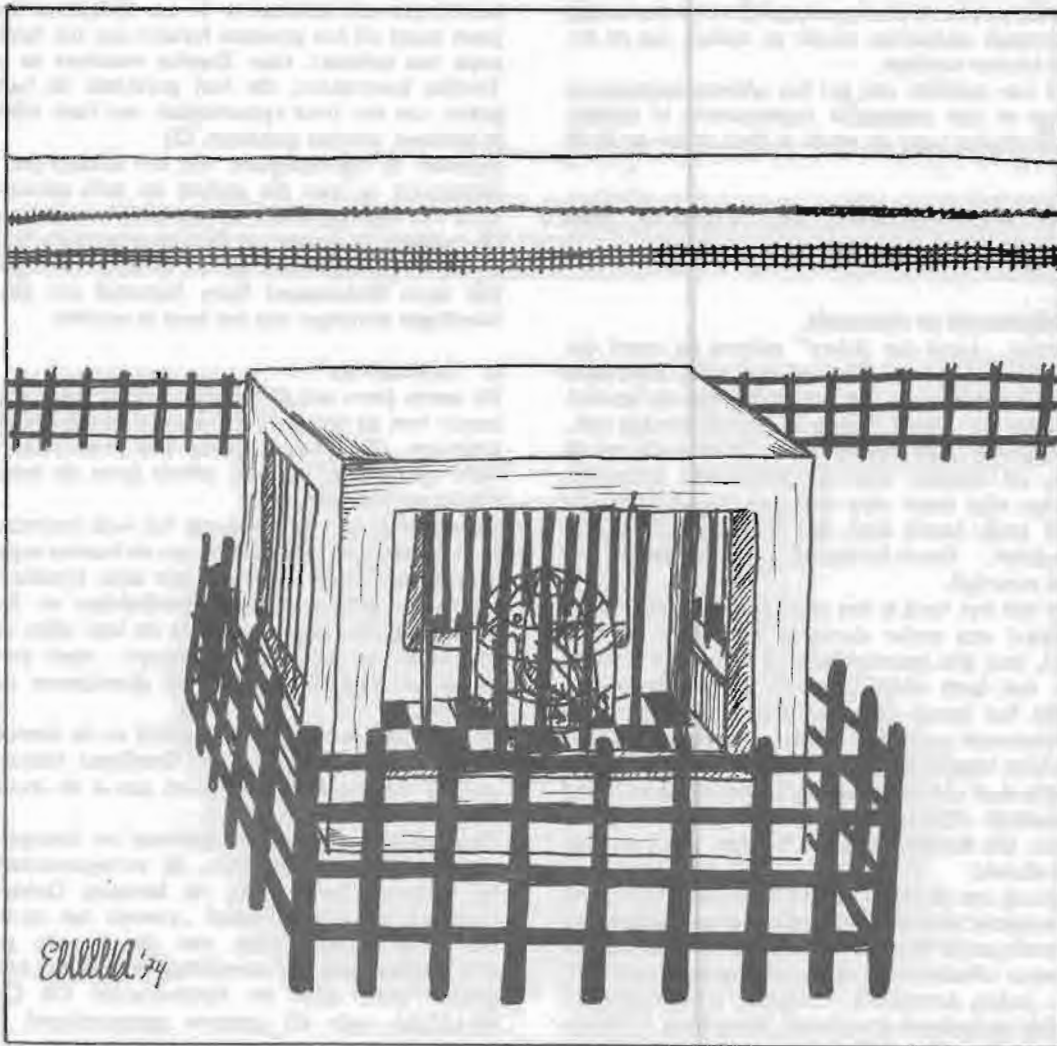
PRODUKTIE : De voornaamste landbouwprodukten zijn gerst, katoen, aardnoten, maïs, melk, haver, aardappelen, tabak en tarwe. De voornaamste delfstoffen zijn steenkool, uranium, ijzererts, antimoonerts, chroomerts,

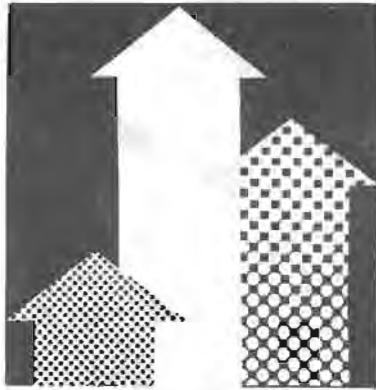
kopererts, goud (ong. 1.000 ton per jaar), mangaanerts, nikkelerts, tin, vanadium, asbest en diamant.

HANDEL : Invoer 3.648 mln dollar US, uitvoer 2.602 mln (1972). Belangrijkste handelspartners : Engeland, VS, West-Duitsland en Japan.

VERKEER : Wegen : 320.000 km. autowegen, spoorwegen 30.000 km. Voornaamste havens : Durban, Kaapstad, Port Elisabeth en East-Londen. Belangrijkste luchthavens : Johannesburg, Kaapstad en Durban.

T.B.

dokument

IRAN

Terwijl het Iraanse regime de pral en verzachtende verklaringen over de 50 jarige regering van de Pahlavi vermenigvuldigt (opschroeft) teneinde nog eens de Iraanse en de wereld opinie te bedriegen, schijnt het ons nuttig om een ernstige objectieve studie te maken van de hedendaagse Iraanse realiteit.

Iran, door een politiek van tot het uiterste opgevoerde bewapening en een plaatselijk imperialisme te voeren, is een zeker gevaar voor de vrede in deze streek en in de wereld.

50 JAAR SCHRIKBEWIND EN VERRAAD VAN DE FAMILIE DER PAHLAVI.

1. Aardrijkskunde en economie.

Iran betekent „Land der Ariërs“ volgens de naam der stammen die oorspronkelijk in het land woonden. De Iraanse beschaving is een der oudste van de wereld. Het keizerrijk van Cyrus, Darius en Xerxes, strekte zich, 2500 jaar geleden, uit van de grenzen van Indië tot de Bosphorus en Egypte. Van dit uitgestrekt keizerrijk, blijft heden niet meer over dan een oppervlakte van 1.645.000 km², hetzij deze van Frankrijk, de Duitse Bondsrepubliek, Groot-Brittannië, Italië, België en Nederland verenigd.

Een derde van het land is een zout woestijn (ten oosten van Teheran) een ander derde is bergachtig. De berg Damavand, met zijn eeuwige sneeuw vormt het hoogste punt van het land (6.029 m.) en van de bergketen Alborz die het ganse noorden doorloopt. Het ganse land is trouwens gevormd door een plateau waarvan de gemiddelde hoogte 1.000 m. is (1.200 m. te Teheran). Het grootste deel van de bevolking (ongeveer 35 miljoen) spreekt persisch (farsi). Sommige belangrijke minderheden, echter, (de Azerbaidjans, de Kurden, enz.) spreken hun eigen dialect.

De godsdienst van de meerderheid is de Islam (de Chiïte rite). Zij is echter zeer verschillend van deze gepratikeerd door de omliggende Arabische landen (Sunnite ritus). Er zijn eveneens minderheden die andere godsdiensten uitoefenen: Joden, Armeniers, Kristenen, en Zoroastriërs, die de oude godsdienst van Perzië beoefenen (Ahoura-

mazda cultus).

Niettegenstaande de stadsbevolking zich gestadig uitbreidt, blijft het grootste deel plattelandsbevolking (ongeveer 55 procent).

Iran blijft één van de grootste voortbrengers van petroleum van de wereld. In 1974 werd er 350 miljoen ton petroleum voortgebracht waardoor Iran op de 4de plaats komt achter de U.S.A., de U.R.S.S. en Saudi Arabië.

2. Twee staatsgrepen.

a. Staatsgreep.

De stroman van de Engelsen, Reza Khan - een ongetletterde officier die door het volk „Reza de schurftige“ werd genoemd - maakte zich op 21 februari 1921, dank zij hun steun, meester van de macht. Zijn regering viel samen met de opkomst van volksopstanden - in 't bijzonder de oprichting van de Kommunistische partij - en een bloedige onderdrukking, eerst door politieke moorden (1) en later onder vorm van een echte dictatuur: verbod van alle politieke partijen, willekeurige processen en gevangen zetting (2) waren de meest opvallende aspecten van deze militaire dictatuur.

Dank zij een speciaal georganiseerd politiekorps, kon de familie Pahlavi zich gemakkelijk meester maken van de bezittingen van iedereen en in een tijdspanne van enkele jaren bezat zij het grootste fortuin van het land zonder, zoals het behoort, haar Engelse meesters te vergeten. Talrijke kontrakten, die hen praktisch de handen vrij lieten, om het land systematisch van haar rijkdommen te beroven, werden getekend. (3)

Evenwel de aanwezigheid van een belangrijke Gestapo organisatie in Iran die geduld en zelfs geholpen werd door het regime, luidde de doods-klok van zijn regering. De geallieerde legers, na hun aankomst in het land in 1941, verplichten hem om af te treden ten gunste van zijn zoon Mohammed Reza, bestemd om één van de bloedigste koningen van het land te worden.

b. Staatsgreep.

De eerste jaren van de regering van de jonge vorst vielen samen met de reorganisatie van de democratische volkskrachten. De Toudeh partij (kommunisten) werd in 1941 gesticht en werd in enkele jaren de belangrijkste kracht van het land.

De opkomst van de strijd van het volk veranderden het land in het jaar 1946 in één van de heetste regionen van de aardbol. Onder de drang van deze krachten werden twee noordelijke streken (Azerbaidjan en Kurdistan) zelfstandig. De reactie reageert op lage wijze door deze opstanden in het bloed te smoren: meer dan 20.000 doden en tientallen miljoenen gevangenen en weggevoerden.

In 1947 worden de Toudeh partij en de democratische fronten van Azerbaidjan en Kurdistan buiten de wet gesteld. Daarna kwam de beurt aan al de andere volkskrachten.

Deze organiseerden zich opnieuw en drongen aan de reactie, als eerste Minister, de vertegenwoordiger van de nationale bourgeoisie, de fameuze Dokter Mossadegh op. Op zijn initiatief „stemde het parlement in 1951 de nationalisatie van de Iraanse petroleum (13 procent van de wereldreserve) die tot hiertoe uitgebraat werd door de Anglo-Iranian Oil Compagnie (A.I.O.C.) voor 52 procent gecontroleerd door het

Engelse gouvernement. (4)

De zaak werd voor het Internationaal gerechtshof van Den Haag gebracht. De Iraanse zaak werd er verdedigd door de Belgische senator Rolin en gewonnen.

Toen kwam de CIA tussenbeide. Alles werd vlug beslist in het land dat „boven elke verdenking stond“ namelijk Zwitserland. Allan Dulles, generaal Schwarzkopf, Loy Henderson (respektievelijk directeur van de C.I.A., agent van deze laatste en de Amerikaanse ambassadeur te Teheran) Ashraf, de zuster van de Shah en generaal Zahedi - deze oud medewerker van de nazi's in Iran (5) bevonden zich daar en smeedden een staatsgreep, die gerealiseerd werd met miljoenen dollars op 19 augustus 1953. Het wettelijk verkozen gouvernement van dokter Mossadegh wordt dan omvergeworpen ; de Shah komt terug uit Italië waar hij gevlucht was met zijn echtgenote Soraya. (6)

Staatsgrepen maken is zeker een kwade neiging bij de Pahlavi... !

3. Voornaamste karakteristieken van het regime voortgekomen van de Staatsgreep van 19 augustus 1953.

a. Het militarisme.

Bewaker van de belangen van de „multinationals“ in het gebied, bewapent Iran zich en hoe ! In zulke mate dat de overvloed van deze bewapening zelfs de Amerikaanse senaat „verontrust“. (7)

In een rapport gepubliceerd op 1 augustus 1976 te Washington, erkent deze dat de verkoop van wapens van Amerikaans fabrikaat „de som van 10 miljard dollars beloopt sinds 1972“. (8)

De Amerikaanse gemeenschap (burgers zowel als militairen) in Iran die geschat wordt in 1975 op 20.000 personen (9) is gestegen tot 45.000 personen in 1976 (10) (50.000 volgens „The Economist“). Deze Amerikaanse technici zijn aangeworven omdat Iran noch het personeel, noch de industriële en technische bekwaamheid bezit om het meeste van de militaire uitrustingen, uiterst geperfectioneerd (11), te gebruiken en te onderhouden. Om hieraan te verhelpen worden 1.200 Iraanse officieren in de Verenigde Staten opgeleid, waarvan 2.895 enkel voor het jaar 1976. (13)

Andere staten, zoals Groot-Brittannië en Frankrijk zijn eveneens leveranciers van zware en lichte wapens voor Iran. Het militair budget is het grootste van de Persische Golf (40 procent van de olie inkomsten voor het jaar 1976). Met een leger van meer dan 300.000 soldaten onder de wapens en evenveel reservisten en in het bezit van min of meer geheime basissen (14) zal de Shah, om „een van de vijf groten“ te worden, niet aarzelen om zich een volledige atoom wapenuitrusting aan te schaffen. (16) Tot wat dient dan zo een machtig leger ?

Volgens ons weten heeft geen enkel van de buurlanden van Iran ook maar de minste neiging tot agressie vertoond. Juist het tegendeel.

Het is Iran die militair tussenkomt buiten zijn grenzen : in Irak, tijdens het konflikt met de Kurden, in Pakistaans Balouchistan (17) in Dhofar, in Oman en in Zuid Yemen. (18)

De Shah zelf erkent dat hij nooit zal dulden dat een socialistisch regime de macht overneemt in een van de Arabische Emiraten. (19)

In feite zijn de „gendarm van de Golf“ en zijn leger, slechts regionale elementen van de wereldstrategie van

het imperialisme, en terzelfdertijd een eventuele basis voor agressie. (20)

De deelname van Iran aan militaire verdragen, zoals deze van Bagdad, vervolgens van Cento (Central Treaty Organization) teneinde een „sanitair cordon“ rond de URSS te vormen en zijn aanvallen tegen de nationale bevrijdingsbewegingen in de streek (inbegrepen deze van Iran) bewijst op de meest duidelijke manier de ontwikkelingen. Trouwens het akkoord getekend in februari 1959 met Washington laat de USA toe troepen naar Iran te sturen, op aanvraag.

Het is uiteindelijk in het perspectief van deze strategie (Nixon doctrine of „beperkte verbintenis op het terrein“) dat de militaire macht in Iran op de been is gebracht.

b. De Nationale Onafhankelijkheid of Algehele Integriteit.

„In het huidig uur, schreef reeds V.I.Lenin, is Perzië bijna geheel een kolonie. (21)

Dit waren profetische woorden. Daar het regime van de Shah, door het binden van het Iraanse volk en zijn onafhankelijkheid door duizend en een komplotten, aan de multi-nationale maatschappijen, verandert het land in een ware kolonie van het imperialisme.

Het bedrag van de buitenlandse investeringen in Iran is in zeer korte tijd gestegen van enkele tientallen miljoenen dollars naar 10 miljard dollars. (22)

Het zijn de kapitalen van de multi-nationale firma's, dank zij de ontelbare faciliteiten te hunner beschikking gesteld door de Iraanse regering en door zich te associëren met de lokale kapitalen die in feite de ganse economie van het land in handen hebben. (23)

Meer nog, door angst om in de steek gelaten te worden door de Westerse landen. De Shah komt te verklaren : „Kunnen de USA en de niet communistische wereld zich veroorloven om Iran te verliezen“ (24), het regime verspilt letterlijk miljarden dollars van olie inkomsten, verdiskonteerd tijdens het vijfde plan (1973-1978) in de Westerse draaikolk, 45 miljard (bijna de helft) wordt in het buitenland geplaatst. (25)

Dus, in weerwil van de verklaringen van de Shah en de Iraanse autoriteiten betreffende de zogezegde nationale onafhankelijkheid, betaalt het regime op haar manier het losgeld van haar overleving en een totale afhankelijkheid van de kapitalistische economie (ook wel genoemd „totale integratie“).

Deze politiek heeft haar keerzijde die er in bestaat de deuren van Iran wijd te openen voor de moeilijkheden in de huidige conjunctuur. (26)

Dit maakt eveneens deel uit van het programma van het imperialisme : door de landen van de Derde Wereld, namelijk hier Iran, de gevolgen van de crisis die op het ogenblik de kapitalistische wereld doormaakt te doen dragen, teneinde deze gevolgen voor de kapitalistische wereld te verzachten.

c. De repressie.

„in Iran regeren de moordenaars men fusilleert er voor een Jasmijnbloem De Shah daarboven op zijn gouden troon klampt zich vast in het stof der doden der gemartelden der gefusilleerden die droomden van Vrijheid...“ (27)

„De schandelijke repressie“ om de recente uitspraak van

twee Engelse parlementariërs aan te halen (28) die begon na de staatsgreep van 19 augustus 1953, is een van de interne karakteristieken het meest in het ooglopend van het regime van de Shah „een van de schandelijkste van de wereld“. (29)

Zij richt zich eerst op de meesten van de leiders en leden van de Toudéh partij, waarvan de nationale held Rouzbeh (30) is en breidt zich dan uit tot alle lagen van de bevolking. Het instrument van deze repressie is de SAVAK, de politieke politie. Opgericht in 1957 (31) met de directe hulp van de agenten van de CIA, de Israëlische Mossad en de Franse S.D.E.C. (32) omvat zij heden meer dan 200.000 agenten in volledige en gedeeltelijke dienst (33) en honderd duizenden gelegenheidsaanbrengers. Zij wordt door de Shah zelf geleid.

Geen enkel regime heden ten dage - zelfs niet het Chili van Pinochet - heeft het aangedurfd de laagheid zo ver door te drijven.

22 terechtstellingen (waaronder voor de eerste maal een vrouw) en het vermoorden van zogezegde guerrilleros in de straten van de hoofdstad en andere steden van Iran : dat is de ontstellende balans van het regime vanaf het begin van het jaar 1976.

Er bestaat een groot aantal getuigenissen, reportages en rapporten van journalisten of juristen over dit aspect van het regime.

Of zij ouder zijn (35) of van recentere datum zij benadrukken allen zekere feiten :

- Het hoge cijfer van politieke gevangenen ; men schat dit heden tussen 40.000 en 100.000 („het ritme van de bouw van gevangenen ligt hoger dan dit van de bouw van scholen“). (37)
- De overal tegenwoordigheid van de SAVAK.
- Het misprijzen voor de elementaire rechten van de mens, en dit vooral op het vlak van de processen.
- De veroordelingen worden uitgesproken aan de hand van „bekentenissen“ bekomen door systematische martelingen, die de regeringsmethode zijn geworden. (38)

Daar waar de Westerse regeringen en een zekere burgersvoortgang om met het Iraanse regime te flirten, moet men het betreuren dat „regelmatige toevlucht tot het uitspreken van doodstraffen in Iran zo weinig verontwaardiging uitlokt, en nog minder een internationale aktie, daar waar dezelfde praktijken in landen van minder economisch belang, zoals Spanje, de wereldopinie emotioneel beroert. (39)

Wat ook de redenen zijn, zowat overal in Europa en namelijk in België, komen democraten van alle richtingen samen in de schoot van solidariteitsgroeperingen (40) om de misdaden van het Iraanse regime aan te klagen en om het Iraanse volk te helpen in hun dagelijkse strijd tegen de diktatuur van de Shah.

4. Besluit.

Het Iraanse regime heeft sinds lang haar richting gekozen, deze van het imperialisme. Al hetgeen zij doet of van plan is te doen moet gezien en geanalyseerd worden in het kader van de imperialistische strategie.

Behalve de overeenkomst tussen de krachten die zich meer en meer naar het socialistisch systeem richten, de binnen- en buitenlandse tegenstellingen van het regime - namelijk en vooral de crisis van het kapitalistisch systeem - die hen fataal kunnen worden, zal het Iraanse

volk en in de eerste plaats haar werkende klasse, niet lang meer aan een handvol (nantis ?) toelaten hun toekomst te bepalen.

Trouwens de Toudéh partij komt zo juist een oproep te richten tot al de democratische oppositiekrachten om zich te verenigen in een gemeenschappelijke strijd tegen een gemeenschappelijke vijand : de Shah en zijn regime. Noch de Shah, noch alle krachten van de reactie samen van de SAVAK, het leger en haar Amerikaanse raadgevers, zullen de zegevierende strijd van het Iraanse volk om het juk van het imperialisme af te schudden en zijn echte vrijheid en onafhankelijkheid te bekomen, kunnen tegenhouden.

BRONNEN.

1. Zoals bijv. de grote revolutionaire dichter ECHGHI.
2. Het fameuze proces der 53, waar de voornaamste figuur Dokter ARANI was, is een van deze processen. Arani werd vermoord in zijn cel op 37 jarige leeftijd. Hij had tijdens zijn proces gezegd : „Wij weten dat wij tegen stroom zwemmen, maar wij zullen zo zwemmen dat wij met onze krachtige armen de richting van de stroom zullen kunnen veranderen“.
3. Het schandelijkste van deze kontrakten was dat die de opkomende olie-industrie aan de Engelsen uitleverde.
4. „Het Amerikaans keizerrijk“ van Claude Julien, pocketboek IX Hoofdst.
5. „Diplomaat en vrijsschutter“ van Fitzroy Mac Lean, Ed. Gallimard 1952.
6. Het is minstens verwonderlijk dat Jean Boissel in zijn „Modern Iran“ (Wat weet ik nr. 1617) aan deze zaak slechts tien lijnen wijdt, veinzend „de verwikkelingen te miskennen“ !
7. „Le Monde“ van 3 augustus 1976.
8. „Le Monde“ van 3 augustus 1976.
9. „Le Monde Diplomatique“ mei 1975.
10. „Courrier de politique Etrangère“ nr. 15 van 29 februari 1976.
11. „Le Monde“ van 3 augustus 1976.
12. „Iran naar welke ontwikkeling en waarom“ van Henri Alleg revue „Economie et Politique“ jan. 1976.
13. „France Nouvelle“ 3 mei 1976.
14. Henri Alleg, brochure reeds aangehaald.
15. „Newsweek“ van 14.10.1974.
16. Brief van 2 januari 1975 van C. Long, lid van het Amerikaanse congres aan President Ford.
17. „Iran Gendarm van de Perzische Golf“ brochure in het Frans, van de Toudéh partij, maart 1974.
18. Met een expeditiekorps van meer dan 12.000 man. Zie „De Shah de oliedollars en de Repressie“ artikel verschenen in de „Drapeau Rouge“ van 26 februari 1976.
19. „Newsweek“ van 21 maart 1973.
20. Henri Alleg, brochure reeds aangehaald.
21. „Het imperialisme, hoogste stadium van het kapitalisme“ Ed. Langues, buitenlands Moskou, blz. 90.
22. „Le Drapeau Rouge“ van 26 februari 1976.
23. Henri Alleg, brochure reeds aangehaald.
24. „Le Monde“ van 8-9 augustus 1976.
25. Henri Alleg, brochure reeds aangehaald.
26. Wij wijzen de lezers op de veelvoudige getuigenissen en artikelen over de verschrikkelijke levensvoorwaarden van het grootste deel der Iranen.

27. „Chanson du camp du drap d'or" Rezvani Ed. Stock.
28. en 29. Bill Nash en John Watkinson „Le Monde" van 30 januari 1976.
30. Gefusilleerd in 1958, lid van de C.C. en Toudeh partij, hij was eveneens officier, ingenieur, uitvinder, schrijver, vertaler en een briljant tacticus.
31. Zie betreffende dit onderwerp een interessante studie van de Toudeh partij in „Information Bulletin" januari 1975.
32. Henri Alleg, reeds aangehaald.
33. en 34. „Human rights and The Legal System in Iran" blz. 6 een studie uitgegeven in maart 1976 door de internationale commissie van juristen te Geneve.
35. „Merveilles et Douleurs, Iran" van Madeleine Riffaud 1963.
36. William Caruchet, advocaat aan de balie van Nice. Jean Michel Braunschweig, advocaat aan het Beroepshof te Parijs, missie uitgevoerd op 9 en 18 januari 1976.
Jean Bothorel en Jacques Houzel, la Vie Catholique 12 maart 1975.
37. Brief van Mevr. Nuri Albala, advocaat bij het Beroepshof te Parijs „Le Monde" van 3 en 4 augustus 1976.
38. Studie van de Internationale Commissie van Juristen, reeds aangehaald, alsook het rapport van William Bulter, lid van dezelfde commissie, voor een onder-commissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van Amerika.
39. Nash en Watkinson artikel reeds aangehaald.
40. „Solidariteit Iran" c/o MCP 126 Kroonlaan, 1050 Brussel.

„VOOR ONS ZIJN SOCIALISME EN VRIJHEID SYNONIEM"

Wij zijn van oordeel dat de strijd voor de vrijheid geen enkele diskriminatie duldt. Wij kunnen niet aanvaarden dat in de Sovjet-Unie of in Tjechoslowakije burgers vervolgd worden, gevangen gezet of geïnterneerd omdat ze hun overtuiging kenbaar maakten. Wij zullen nooit aanvaarden dat, in welk land ook beroep gedaan wordt - in naam van het socialisme - op methodes die de rechten schenden van de menselijke persoon.

De Sovjet-Unie heeft veel offers gebracht en grote dingen verwezenlijkt, met de vrijheid voor ogen. Wij zijn er dan ook diep van overtuigd dat het achterwege laten van dergelijke repressieve maatregelen het prestige van dit land slechts kan verhogen, en dat het de kommunistische gedachte hierdoor op internationaal vlak nog meer gehoor zou laten vinden.

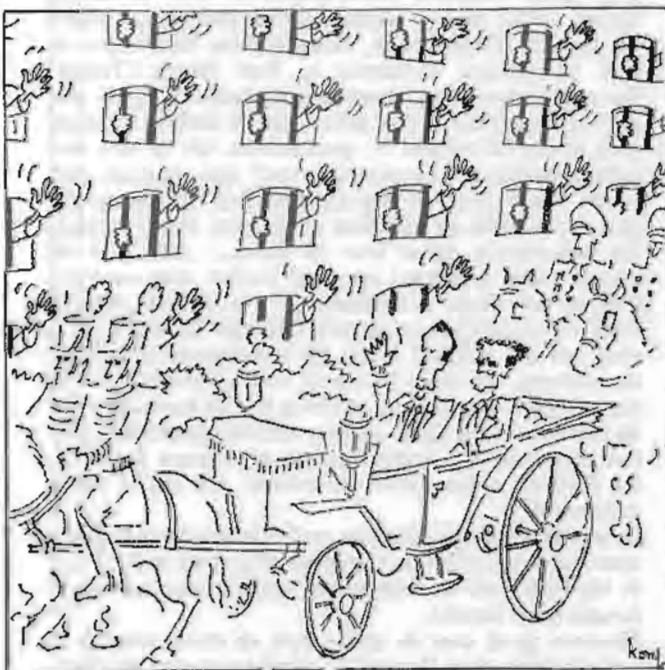
Er dient dan ook een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen bv. de Sovjet-Unie en bepaalde Zuid-Amerikaanse dictaturen. Voor democraten kan er geen verwarring bestaan. Aan de ene zijde is er het geweld van uitbuiters en kolonialisten en fascisten die zich overal ter wereld verzetten tegen de opmars naar de vrijheid. Aan de andere kant zijn er de problemen - hoe zwaar en hoe pijnlijk ook - die oprijzen tijdens deze opmars die haar in de weg staan.

Er zijn landen waar het regime gebaseerd is op repressie en terreur. Dat is het geval van Uruguay en Chili. Er zijn er andere waar machtsmisbruiken en schendingen van de elementaire rechten, de aard van het regime tegenspreken. Dat is het geval van de Sovjet-Unie of van Tjechoslowakije. Wij zullen niet verwarren tussen beide soorten.

Voor ons zijn socialisme en vrijheid synoniem.

Deze woorden zijn niet van ons, hoewel ze duidelijk uitdrukken wat altijd onze overtuiging was. Het is de kerngedachte van een toespraak, gehouden door de Fransman Pierre Juguin, die het officiële standpunt vertolkte van de Franse KP., tijdens een meeting georganiseerd te Parijs op 21 oktober jl. door het comité van de Franse mathematici. Dit initiatief was bedoeld om de vrijlating te bekomen van zes intellectuelen : de Sovjetgeleerden Vladimir Boukovski, en Simion Gouzman ; de leider van de Venezuelaanse KP., de wiskundige José Luis Massera ; de Boliviaan Victor Lopez Aria ; de Chileen Edgardo Enriquez Espinoza ; de Tjechoslowaak Jiri Muller.

B.P.

(Dessin de KONI.)

Uit „Le Monde" van 6 oktober 1976 : bij het bezoek van Giscard d'Estaing, de Franse president, aan Iran.

NOORD-AMERIKA

ARMOEDE IN DE VERENIGDE STATEN

In „Le Monde“ van 29 september 1976 vinden we een artikel over de Verenigde Staten onder de titel „Un américain sur huit vit dans la pauvreté“.

De lezer begrijpt dit correct als hij vertaalt : „één Amerikaan op acht leeft in armoede“.

In totaal betekent dit dat 25 miljoen 900.000 Amerikanen niet beschikken over een levensminimum. Deze cijfers zijn afkomstig van het Census Bureau (een federaal onderzoeksorganisme).

Jaarlijks worden de minimuminkomens gerevalueerd. Bij deze revaluatie wordt rekening gehouden met de inflatie. Ieder jaar wordt dus nagegaan welk bedrag niet voldoende is om een alleenstaande, een gezin met twee en een gezin met vier kinderen het allernoodzakelijkste te bezorgen. Bij de vergelijking tussen 1974 en 1975 blijkt dat het aantal arme inwoners in de Verenigde Staten met 10,7 procent steeg.

Oorzaak van de stijging :

Volgens dezelfde Amerikaanse bron is de stijging te wijten aan de werkloosheid.

De Amerikaanse arbeider die werkloos wordt, geniet slechts voor een bepaalde periode van werklozensteun. Vele Amerikanen bereikten in 1975 de drempel waarbij zij alle recht op werklozenbijstand verloren. Dit betekent dat hun inkomen van het ene moment op het andere drastisch wordt verlaagd.

Volgens het Census Bureau valt 42 procent van de gezinnen, waarvan het gezinshoofd meer dan 15 weken werkloos is, onder het levensminimum.

Het verliezen van de werklozensteun is daarvoor verantwoordelijk. In 1975 waren 4.300.000 personen voldoende lang werkloos om hun werklozenbijstand te verliezen. In 1974 waren „slechts“ 2.000.000 personen in dit geval.

De recessie en de daarmee samenhangende werkloosheid heeft voor het Amerikaanse volk wel degelijk zware gevolgen.

Wie is arm :

Het Census Bureau merkt op dat de armoede zich niet meer beperkt tot de traditioneel getroffen bevolkingsgroepen.

Traditioneel minderbedeelden zijn o.a. etnische minderheden, ouderlingen en alleenstaande vrouwen met kinderen.

Bij een vergelijking met de complementen van deze groepen zien we duidelijk hoe de armoede in 1975 buiten zijn gebruikelijke grenzen treedt.

Traditioneel minderbedeelde :

Ouder dan 65 : ongeveer 7,5 procent.

Vrouwelijk gezinshoofd : ongeveer 4,5 procent.

Zwarte bevolking : ongeveer 6,1 procent.

Traditioneel begunstigen :

Jonger dan 65 : ongeveer 11,2 procent.

Mannelijke gezinshoofd : ongeveer 15,3 procent.

Blanke bevolking : ongeveer 12,9 procent.

Deze uitbreiding naar traditioneel begunstigde groepen mag niet verhinderen de nadruk te leggen op fundamentele onrechtvaardigheden. Zo bestaat bijvoorbeeld de groep van alle armen voor 31 procent uit zwarten, terwijl deze bevolkingsgroep slechts 12 procent van de totale bevolking uitmaakt.

Deze cijfers worden door officiële instanties in twijfel getrokken omdat het Census Bureau geen rekening houdt met de openbare bijstand die aan de arme bevolking als extraatje wordt verstrekt. Deze openbare bijstand bestaat o.a. uit alimentatiebonnen. Ons lijkt het wel zinvol om te werk te gaan zoals het Censusbureau doet. Wie moet aanschuiven voor soepbedeling kan men bezwaarlijk een rijk mens heten.

P.B.

TEXAS e.a. VIEREN F-16.

Een aantal Belgische Parlementsleden en... militairen waren, enkele weken geleden, samen met hun collega's uit de V.S., Denemarken, Nederland en Noorwegen te gast bij General Dynamics te Fort Worth (Texas). De vedette van „het“ feest was de bekende F-16, een van de tuigen die in het geheel aan de Belgische bevolking zowat 35 miljard fr. gaan kosten. Uit de pers vernemen we dat een aangepast „show“ was voorzien. Het begon met de Brabançonne e.a. nationale hymnes, go-go-girls, brass-band en alles wat er bij past. Hierop volgde het gebruikelijk gebed voor de vrede... „Dat de F-16 slechts moge uitvliegen om onze landen voor verdrukking en onvrijheid te behoeden“ ! Na de demonstratie door een testpiloot sprak ook Generaal Debêche, stafchef van het Belgisch leger „De onderhandelingen voor de aankoop van de F-16 waren niet altijd gemakkelijk maar onze industrie is nu gelukkig met de kontrakten en de samenwerking. Onze piloten wachten ongeduldig om het progressieve gevechtsvliegtuig te kunnen besturen. De F-16 zal ongetwijfeld een middel zijn om de vrede te bewaren“.

Generaals en personaliteiten onderlijnden dan nog maar eens het belang van de samenwerking rond de F-16 die in het kader van de Atlantische Alliantie een ongekende hoogte heeft bereikt.

Niemand sprak over de goede zaak, de mooie winsten in het verschiep, voor General Dynamics nog over de volkeren die, dank zij de F-16, de broekriem wat dichter zullen moeten toehalen.

En ... natuurlijk zweeg iedereen over Lockheed e.a. affaires...

EUROPA

WEL ZWITSERS, GEEN GELD

De Zwitsers hebben altijd wel iets met geld te maken gehad. „Geen geld, geen Zwitsers“, zei men vroeger. Met die Zwitsers bedoelde men dan de huurlingen, die zich ten dienste stelden van de meest biedende oorlogsheren, - onder die laatsten ook de paus, en die heeft er zijn „Suisse“ en zijn Zwitserse wacht aan overgehouden. Want de Zwitsers waren fameuze vechtersbazen.

De tijden zijn er wel wat op veranderd. Vandaag zijn het niet langer de Zwitsers die naar de vreemde trekken om er hun bloed te geven, in ruil voor geld. Het zijn de vreemde geldheren, - die daarenboven ook nog oorlogsheren kunnen zijn, - die met hun geld naar Zwitserland komen om het daar in veiligheid te brengen. Moeilijk is dat niet. Zwitserland is nu eenmaal het land van de grote banken en verzekeringsmaatschappijen. Dank zij het bankgeheim doen ze goede zaken : de afkomst van het geld en de identiteit van de bezitter blijven geheim. Daardoor vloeiden, - en vloeien nog steeds - kapitalen toe van nazi's, oorlogsmisdadigers, oosterse potentaten en oliesjeiks, Zuid-Amerikaanse dictators, met, tussen die groten, nog wel wat kleiner grut van bankkrakers, valsmunters, oplichters, moordenaars, enz.

Wie een schoolvoorbeeld zoekt voor een land waar kapitaal en kapitalisme werkelijk de plak zwaaien, moet niet ver zoeken : Zwitserland. Is het niet kenmerkend, dat president Nello Celio tevens een groot-industrieel en financier is, die leidende posten bekleeft in verschillende banken en industriële ondernemingen.

Zwitserland is een vredelievend land : sedert de inval van Napoleon heeft het geen oorlog meer gekend. Een vredelievendheid, een neutraliteit en een politieke verdraagzaamheid die hun intrest hebben opgebracht. Zoals zekere lieve meisjes is Zwitserland allemansvriend. Want geld heeft geen reuk. Kom binnen, lieve vreemdeling, tenminste als je geld hebt.

Als investeerder, als toerist, als student aan een van de elite-colleges voor adellijke en koninklijke spruiten - zoals de Hollandse -, als betwist of uitgewezen, maar gefortuneerd staatshoofd, - zoals Leopold III of generaal de Spinola, - als filmster, die zijn miljoenen uit handen van de fiscus wil houden.

Het land spant zich dan ook in om zijn internationale public relations te verzorgen. In de eerste plaats met de multinationals. Zoals bvb. Nestlé, een van de grootste voedselproducenten in de wereld. De firma heeft zopas een proces gewonnen tegen 13 jeugdige Zwitsers, die in een pamflet haar bedrieglijke en nefaste verkoopmethodes in de ontwikkelingslanden hadden aangeklaagd. Om de armoezaaiers in die ontwikkelingslanden bekomert Zwitserland zich überhaupt niet. Die moeten hun eigen boontjes maar doppen. Want die brengen niets op.

Het referendum over de toekenning van een renteloos krediet van 200 miljoen Zwitserse frank aan de Internationale Ontwikkelingsorganisatie is een duidelijk bewijs van de onverschilligheid die de Zwitsers betonen voor het lot van hun arme broeders in de derde wereld. Van de ingeschreven kiezers was slechts 34 procent opgekomen en daarvan sprak 56,4 procent zich tegen de lening uit, zodat van alle Zwitsers nog geen 20 procent het negatieve oordeel velde, maar het is er niet minder beslissend om. En dat is niet alles. Zwitserland, dat met zijn Bruto Nationaal Produkt van 8.740 dollar per hoofd van de bevolking het rijkste land van de wereld is, neemt in de openbare ontwikkelingshulp de op één na laatste plaats in.

De uitslag van dit referendum wijst ongetwijfeld op een sterke conservatieve en nationalistische inslag. De neenstemmers werden hoofdzakelijk gevonden in het binnenland en de bergkantons, waar sterk nationaal wordt gedacht. Eerst oompje en dan oompjes kinderen. Maar de arme buitenlanders worden gewoon niet als de kinderen beschouwd. In het beste geval worden Italianen, Spanjaarden, Turken en anderen van dat slag als nog werkkrachten getolereerd, om de nationale economie draaiende te houden. Maar voor de rest zijn ze ongewenst. De vreemdelingenhaat is vrij sterk. Door aan te klagen wat hij „de buitenlandse greep op het land“ noemde, kreeg Schwarzenbach, van de zeer rechtse Republikeinse Beweging met de wetgevende verkiezingen van 1971 een 11 verkozenen, vooral in het Duitssprekend gedeelte van het land. En weer is hij het geweest, die met de goedkoopste en meest demagogische argumenten opriep om tegen de voorgestelde ontwikkelingshulp te stemmen. Want nationalisme en racisme - zo mag men die vreemdelingenhaat wel heten - gaan hand in hand. Eigenaardig genoeg kreeg hij daarbij de steun van enkele uiterst linkse partijen - les extrêmes se touchent -. Ze zegden neen aan de 200 miljoen omdat zij de Internationale Ontwikkelingsorganisatie zien als kapitalistisch. Alsof er in Zwitserland zelf niet genoeg tegen het kapitalisme kan gestreden worden...

Zwitserland het rijkste land van de wereld ? Och neen, dat geldt zeker niet voor de ganse bevolking. Er bestaan enorme verschillen tussen hoog en laag, rijk en arm. Als één van de oudste democratieën in Europa en ondanks het referendum-systeem en de „directe democratie“ die in sommige kantons nog bestaat, is het vandaag misschien één van de meest reactionaire : het stakingsrecht is verboden ; pas in 1971 bekwamen de vrouwen er stemrecht voor de nationale verkiezingen - niet voor de kantonale - in veel kantons is het godsdienstonderwijs verplicht... Men is er in geslaagd, ook op sociaal gebied, een klimaat te doen heersen van vrede en verdraagzaamheid. Klassenstrijd is uit den boze. Tot heil, weer eens, van de economie.

Vreemde mentaliteit, die de arbeiders zich doet uitspreken tegen hun eigen medebeheer in het bedrijfsleven. Vreemde mentaliteit van verzoening tussen uitbuiters en uitgebuitenen. Zoals de onderbetaalde keukenmeid van mijnheer de baron, die zich, ondanks alles, met de belangen van haar rijke meesters vereenzelvigd voelt...

Jan Van Calsteren.

NEDERLANDSE GASTARBEIDERS KRIJGEN (MISSCHIEN) WERK IN EIGEN STREEK

1. De werkingsverdragen in de jaren zestig.

Van de miljoenen gastarbeiders die sinds de tweede wereldoorlog van buiten de E.E.G. naar de 9 landen van de Europese Gemeenschap geëmigreerd zijn, verblijven er nu nog zo'n 70.000 in Nederland. Vooral in de jaren zestig groeide deze migratiestroom sterk aan. Enerzijds omdat er toen in Nederland en de andere E.E.G.-landen een chronisch tekort bestond aan arbeidskrachten voor de laagst betaalde en niet meer door de eigen bevolking gewenste jobs (vooral ongeschoold ploeg- en nachtwerk), terwijl anderzijds ook de massale werkloosheid in landen zoals Turkije, Joegoslavië, Spanje, Portugal, Algerië, Griekenland, Marokko en Tunesië een goede voedingsbodem vormde. Het is dan ook in die periode dat de meeste E.E.G.-landen verschillende internationale arbeidsverdragen hebben afgesloten ten einde de aanwerving en import van vreemde arbeiders te reguleren. Ze heeft Nederland bvb. wervingsverdragen afgesloten met Tunesië, Marokko, Turkije, Griekenland, Spanje, Italië, Joegoslavië, Portugal en Malta, die zowel structureel als inhoudelijk weinig van elkaar verschilden en er vooral op afgestemd waren de immigratie te vergemakkelijken. (1)

2. De crisis van de jaren zeventig.

In dat alles kwam echter verandering in de jaren zeventig, toen de economische crisis in de Westerse landen steeds grotere vormen begon aan te nemen. De werkloosheid trof niet alleen de eigen arbeiders, die meer en meer de gastarbeiders gingen beschouwen als directe concurrenten op de arbeidsmarkt, maar ook - en in sterkere mate zelfs - de gastarbeiders.

Bovendien begonnen de meeste E.E.G.-regeringen er aan te twijfelen of de economische voordelen van meer immigratie wel opwogen tegen de additionele inspanningen om de immigratie te blijven verzekeren. Daarbij speelden niet alleen de stijgende kosten een rol, o.m. met betrekking tot het onderwijs, de gezondheidszorg en de sociale voorzieningen voor de gastarbeiders en hun gezinnen, maar ook de eisen van de vakbonden en de vreemdelingenorganisaties om rechts- en verblijfszekerheid en aangepaste onthaalstructuren. (2)

Daarnaast groeide ook het inzicht dat mede door de aanwezigheid van goedkope gastarbeiders verschillende niet rendabele bedrijven in een aantal traditionele industrieën in de E.E.G. konden worden in leven gehouden. Vooral in Nederland werken de meeste gastarbeiders immers in de leer-, rubber-, textiel-, voedings- en genotsmiddelenindustrie en gedeeltelijk ook in de scheepsbouw. Dat zijn juist relatief arbeidsintensieve industrieën die het in Nederland en West-Europa lang niet altijd kunnen bolwerken en o.a. volgens nobelprijswinnaar Jan Tinbergen gedeeltelijk thuishoren in de Derde Wereld, waar er arbeidskrachten in overvloed zijn. (3)

Vandaar dat, althans in Nederland, ook het streven naar een betere internationale arbeidsverdeling niet vreemd is aan de tendens die zich in de loop van de jaren zeventig heeft ontwikkeld om het migratiebeleid over een andere boeg te gooien.

3. Een nieuw migratiebeleid.

Na de in januari 1974 goedgekeurde Machtigingswet inzake inkomensvorming en bescherming van de werkgelegenheid en het in maart 1974 voorgestelde, maar door de Nederlandse Kamer verworpen systeem van vertrekpremies (de zgn. gouden handdrukken of lazer-op premies) (4), waarbij bijna uitsluitend de Nederlandse economische situatie als uitgangspunt werd genomen, nam de Nederlandse regering in september 1974 dan toch een meer positieve houding aan. Voor het eerst werd op de ontwikkelingsbegroting voor 1975 immers een bedrag van 15 miljoen gulden (d.i. 217,5 miljoen B.fr.) uitgetrokken voor ontwikkelingsprojecten die specifiek bedoeld zijn om aanvullende werkgelegenheid te scheppen in die ontwikkelingslanden van waaruit de meeste gastarbeiders in Nederland afkomstig zijn, nl. Turkije, Tunesië, Marokko, Joegoslavië, Portugal en de Kaap Verdische Eilanden. (5)

4. Terugkeer-projecten voor gastarbeiders.

Dat nieuwe ontwikkelingsprogramma - waarvoor in 1976 een bijkomende 5 miljoen gulden (d.i. 72,5 miljoen B.fr.) is uitgetrokken - voorziet essentieel in twee mogelijkheden. In de eerste plaats kunnen gastarbeiders uit de betrokken landen, die zelf het initiatief nemen om terug te keren, overheidssteun krijgen bij het opzetten van arbeidsintensieve ontwikkelingsprojecten, waarin ze enerzijds een deel van hun spaargeld kunnen investeren en anderzijds werk kunnen vinden voor zichzelf en voor zoveel mogelijk achtergebleven arbeidskrachten in het betrokken gebied. Als type-projecten denkt de Nederlandse regering o.m. aan een kleine conservenindustrie, een klein vrachtvervoerbedrijf, kleine technische werkplaatsen voor de reparatie van naal- en schrijfmachines, bromfietsmotoren en televisietoestellen, kleinere boerderijen voor het kweken van groenten en slachtvee, enz. In het kader van dergelijke projecten is de Nederlandse regering niet alleen bereid leningen, giften en garanties te

(1) Zie in dat verband E. Moolaert en J. Declerck, „De gastarbeid in de Europese Gemeenschap (2) : het juridisch aspekt“, in *Tijdschrift voor Diplomatie*, oktober 1975, pp. 92-94.

(2) Voor meer gegevens verwijzen we naar F. Moelaert, „De gastarbeid in de Europese Gemeenschap“, in *Tijdschrift voor Diplomatie*, mei 1975, pp. 345-353 en H. Debbaut en C. Coene-Hanssens, „Enkele beschouwingen omtrent de economische kosten verbonden aan de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten in België“, in *Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen*, april-juni 1975, pp. 140-151.

(3) Zie H. Achterhuis, „De uitgestelde revolutie“, Baarn 1973, pp. 13-17 en T. Colpaert, „Enkele notities in verband met de traditionele opvatting over internationale arbeidsverdeling“, in *Unctad-schriften 1*, Gent 1973, pp. 112-116.

(4) F. Moelaert en J. Declerck, „De gastarbeid in de Europese Gemeenschap (3) : immigratie en economie“, in *Tijdschrift voor Diplomatie*, maart 1976, pp. 306-308.

(5) „Terugkeer-projecten voor buitenlandse werknemers uit ontwikkelingslanden“, Den Haag, november 1975, p. 7.

verstrekken voor de financiering van de voorbereidings-, investerings-, aankoop- en exploitatiekosten, maar ook voor de (aanvullende) opleiding en scholing van de betrokken gastarbeiders in Nederland zelf of in de landen van herkomst. Eventueel kan ook een beroep gedaan worden op Nederlandse deskundigen, zij het dat projecten die minder afhankelijk zijn van dergelijke externe deskundigheid, de voorkeur genieten.

5. Regionale ontwikkelingsprojecten.

In de tweede plaats is er ook steun voorzien aan werkgelegenheidsprojecten in die gebieden van waaruit veel mensen als gastarbeiders wegtrekken, waarbij het initiatief niet noodzakelijk ligt bij de gastarbeiders in Nederland. Daarbij heeft de Nederlandse regering vooral projecten op het oog die de regionale ontwikkeling bevorderen en ertoe bijdragen dat de noodzaak tot arbeidsmigratie vermindert. Het is in dat kader dat reeds enige tijd een Nederlands onderzoeksproject in Turkije, Tunesië en Marokko in uitvoering is (het zgn. REMPLOD-project : Remigration of Emigrant Manpower and the Promotion of Local Opportunities for Development). (6) Vooral op basis van gegevens uit dit project, heeft zich in de tweede helft van 1975 trouwens een accentverschuiving voorgedaan in het Nederlands beleid.

Volgens de verklaring van de Nederlandse Minister van Ontwikkelingssamenwerking, J. Pronk, is de Nederlandse regering immers van plan meer de nadruk te leggen op het steunen van dergelijke regionale projecten dan op het steunen van initiatieven van terugkerende gastarbeiders, hoewel dat laatste wel mogelijk blijft. (7)

6. Slotbemerkingen.

Via deze twee wegen hoopt de Nederlandse regering enerzijds de maatschappelijke integratie van de terugkerende gastarbeiders te bevorderen en anderzijds in de betrokken ontwikkelingslanden het leger van werklozen voor wie arbeidsmigratie soms de enige (nood) oplossing is, te verminderen.

De vraag rijst echter of de Nederlandse regering er ook effectief zal in slagen deze doelstellingen te realiseren.

Ons inziens zal dat slechts mogelijk zijn als :

- 1) De uitgekozen projecten een effectieve bijdrage leveren tot de emancipatie van de betrokken gastarbeiders en tot de sociale ontwikkeling van de thuislanden, wat zeker in Tunesië, Marokko en Turkije geen sinecure zal zijn ;
- 2) De Nederlandse regering erover waakt dat na enkele jaren de betrokken bedrijfjes en kleine industrieën niet weggeconcurrereerd worden door Nederlandse bedrijven, die nu reeds in Tunesië en Marokko nieuwe financiële paradijzen hebben gevonden ;
- 3) In Nederland die investeringen afgeremd worden die nu nog slechts rendabel zijn dank zij de relatief lage lonen die aan de gastarbeiders uitbetaald worden ;
- 4) Het dikwijls vuil, eentonig of zwaar werk in de sectoren die niet voor overheveling naar de ontwikkelingslanden in aanmerking komen en nu nog door gastarbeiders uitgevoerd wordt, sociaal en financieel aantrekkelijker wordt gemaakt voor de eigen arbeiders.

In de mate dat aan deze voorwaarden voldaan wordt,

lijkt het ons zeker de moeite waard dat Nederlands experiment van nabij te volgen, ook al spreken de critici van de Nederlandse regeringspolitiek in dit verband over de „oprotpremie”, die Nederland zijn slecht behandelde gastarbeiders wil geven, nu ze voor de nationale economie gemist kunnen worden. (8)

Op zijn minst is het toch al meer dan de Belgische regering voor haar gast- en wegwerparbeiders over heeft.

Toon Colpaert.

(6) *Ibidem*, pp. 5-16.

(7) „Het Nederlandse beleid voor de ontwikkelingssamenwerking in 1976”, in *Internationale Samenwerking*, nr. 7, 1975, pp. 198-199.

(8) P. Van As, „Terugkeerprojecten voor gastarbeiders”, in *Spectator*, 17 januari 1976, p. 41.

HARELBEKE

4 DECEMBER :

in het stedelijk ontmoetingscentrum te Harelbeke :

Informatieavond over Zuid-Afrika

Spreker : WILLY COURTEAU, journalist van het weekblad Humo.

Film : Bevrijdingsstrijd in Namibië (door de Zweedse kineasten Rudi Spee en wper Sanden).

10-11-12 DECEMBER :

eveneens te Harelbeke in het Stedelijk Ontmoetingscentrum :

Tentoonstelling en boekenbeurs over Cuba

Thema : Socialisme in opbouw.

Opening : Vrijdag 10 december om 19 u.

Zaterdag en zondag is het doorlopend open van 10 tot 20 uur.

Deze manifestatie gaat door met de medewerking van de VRIENDEN VAN CUBA.

OOSTENDE

Op donderdag 9 december om 20.15 u. in de Konferentiezaal van het Stadhuis gaat een voordracht en debat-avond door over

BEROEPSVERBOT IN DE DUITSE

BONDSREPUBLICK

Spreker : Chantal De Smet, historicus.

ZUID-AMERIKA

CHILI

EKONOMIE IN HET BINNENLAND

In officiële kringen en kranten in Chili wordt een **merkelijke daling van de landbouwproductie** voorspeld. Deze wordt geweten aan de droogte. Ondertussen is de productie in de wijngaarden ook pijlsnel naar beneden gegaan, zodat voor het eerst in de geschiedenis het trotse wijnland Chili zijn wijn gaat ... invoeren uit Argentinië. Deze tegenslag wordt geweten aan vroegtijdige vorst. De veestapel zakt onrustwekkend. Om de stijging van de vleesprijzen tegen te gaan wordt ook vlees ingevoerd, tijdelijk althans. Oorzaak : tussenhedelaars zonder skrupules. Zoals we zien is het zelfs de juntegezinde kranten te bar nog als oorzaak de „chaos van Allende“ aan te geven. Oppositietijdschriften (zachte oppositie, centrum rechts) zoals ERCILLA wijden lange artikels aan de economische situatie om toch maar duidelijk te maken dat men de verkeerde weg opgaat. In Ercilla van 25.8.1976 werd onder meer volgende tabel gepubliceerd, met cijfers van CEPAL (UNO-orgaan voor Zuid-Amerika), die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten.

Ondertussen blijven de prijzen gestadig stijgen. Op 3 oktober ging de prijs van een stadsbus weer met 20 procent de hoogte in. De meeste mensen gaan in elk geval al lang te voet naar hun werk... De benzine kende een gelijkaardige stijging. De suiker steeg van 6,70 pesos naar 7,32. Ook sigaretten, gas, kolen, bloem, enz. gingen de hoogte in. Het brood zal binnen deze logica weldra volgen. De lonen stijgen uiteraard niet. Het budget van de reeds hongerlijdende Chileen brokkelt dus verder af.

Ook de (uiterst rechtse) **Orde van de Geneesheren in Chili** doet haar beklag. Met name Dr. Ernesto Medina Lois wijst op het afvloeien van geneesheren naar het buitenland. Vroeger was 5,7 procent van de Chileense geneesheren werkzaam in andere landen. Nu is dat cijfer gestegen tot 13 procent, dus meer dan het dubbele. De ganse promotie 1974 van de Universiteit van Concepcion bv. is het land al uit. En dit in een toestand waar Chili slechts over de helft van de geneesheren beschikt, die nodig zouden zijn. Volgens de Orde is de oorzaak het hongerloon dat een geneesheer in Chili ontvangt : voor 4 uur werk per dag krijgt hij 5.000 fr. maandloon, maar in Brazilië is dat 30.000 fr. en in de V.S. 180.000 fr. ... (Een Chileens arbeider en bediende op half-time verdienen amper 800 fr. en moeten hiermee dan nog hun medische bijstand betalen...).

Wie zou denken dat de militairen van de economische nood gespaard blijven, vergist zich toch. De officieren leven natuurlijk uitstekend met hun wedde als beroepsofficier en daarbij nog alle voordelen die ze zich toeëigenen. Maar de lage graad-troepen komen amper rond. Het werd zo erg dat de junta een wetsdecreet nr. 1460 heeft moeten afkondigen dat letterlijk zegt : „Het is de Volkskredietkas verboden nog voorwerpen in pand te ontvangen die toebehoren, bestemd zijn of voor uitsluitend gebruik dienen van de Strijdkrachten en Rijkswacht van Chili“. De gewoonte ook hun bezittingen in pand te geven om de week uit te krijgen was zo algemeen verspreid bij het lagere personeel van de Strijdkrachten, dat de maatregel

JAARLIJKSE STIJGING	1971-1973	1974	1975
Bruto nationaal produkt	1,2	4,3	- 14,7
Bruto nationaal produkt per inwoner	- 0,6	2,4	- 16,2
Bruto vaste investeringen	- 4,7	12,1	- 31,0
Waarde van de uitvoer	2,7	63,5	- 26,9
Waarde van de invoer	10,5	33,5	- 15,9
Werkloosheid in Groot-Santiago	4,6	9,7	16,2

ook nog vaststelt dat „alle goederen in pand moeten worden teruggegeven aan de respectievelijke instellingen van nationale verdediging”.

De werkloosheid blijft stijgen. Volgens bronnen van het verzet beloopt ze al minstens 22 procent in Santiago. Officiële bronnen spreken over 18 procent. Sommige sectoren zijn erger getroffen dan andere. Zo is er bv. het rapport van de vakbond van de schoenindustrie, aan het Internationaal Buro van de Arbeid in Genève :

- 35 procent werkloosheid in de sektor ;
- 40 procent waardevermindering van het loon ;
- 50 procent daling van de produktie ;
- 5.500 vakbondsleden tegenover 9.600 vóór de staatsgreep ;
- 62 vakbonden tegenover 96 vóór de staatsgreep.

Niettegenstaande de ondervoeding zien een aantal mensen zich nog verplicht hun bloed te verkopen. Dit illustrerend feitje komt uit een bulletin dat klandestien in de kristengemeenschappen te Chili cirkuleert :

„In av. Eleodoro Yanez, dept 22, Santiago, is een laboratorium gevestigd. Het ontvangt publiek van maandag tot donderdag vanaf 8 uur. U zal er steeds een massa mensen vinden die wachten... Het zijn meestal arme mensen. Waarop wachten ze ? Wel... ze verkopen hun bloed. Zo is het. 300 cm³ menselijk bloed zijn in het laboratorium Linsan 200 pesos waard. Het gaat niet eens om een humanitaire bijdrage want het is niet bestemd voor bloedtransfusies. Het laboratorium heeft bloed nodig om een aantal produkten te maken, met zuiver kommercieel doel. We klagen hierbij niet zodanig het labo aan, want er zijn geen wetten tegen. Wat ons bezorgd maakt is dat het groot aantal „klanten” arme mensen zijn, die zo al fysische kracht ontberen door ondervoeding. De vrije markteconomie funktioneert ook hier...”

Ondertussen spaart de junta zich geen moeite om het land verder uit te leveren aan het buitenlandse kapitaal. Op 18 september deed ze in Lima de vergadering mislukken van het **Andespakt**. Hierin moest een vergelijk worden gevonden over de toepassing van het akkoord van Cartagena. Dit akkoord legt beperkingen op aan het buitenlandse kapitaal in de Andeslanden (Chili, Bolivia, Peru, Ecuador, Colombia en Venezuela), maar Chili heeft het akkoord al herhaaldelijk systematisch geschonden. Hierdoor worden de andere landen in een moeilijke positie geplaatst, om in minder gunstige kondities toch buitenlandse kapitaal te kunnen aantrekken, Chili is de voorhoede in de politiek van de multinationale ondernemingen om de solidariteit van de Andeslanden te doorbreken.

In oktober komt men opnieuw bijeen. Geruchten als zou Chili uit het Andespakt treden werden door Pinochet ontkend.

REPRESSIE EN VERZET

Op 6 augustus werden 2 van de 5 juristen, die in juni aan de OEA (Organisatie van Amerikaanse Staten) en aan het Opperste Gerechtshof een bezwarend dokument hadden overgemaakt in verband met de schending van de rechten van de mens in Chili, door de DINA uit het land gezet.

Het betreft Jaime Castillo Velasco, ideoloog van de kristen-demokratische partij en Eugenio Velasco Letelier, gekend figuur uit de PIR (Partij Radikaal Links) en de Vrijmetselarij. Ze werden hardhandig aangepakt, geslagen en zonder meer op een vliegtuig naar Buenos Aires gezet. Van daaruit belandden ze in Caracas, hoofdstad van Venezuela, waar ze zich bekloegen over de opgelopen kwetsuren en over het feit dat de junta bij dit alles haar eigen wetten over uitwijzing en gevangennamen schond.

Deze feiten brachten een kleine aardbeving teweeg in kristen-demokratische middens, gerechtshof, en mensen met „apellido” (d.i. met de familienaam van vooraanstaande families). Nu men ook lijfelijk aan de „hunnen” begon te raken, kwam een storm van protest los tegen de praktijken van junta en DINA. De Kerk sprak zich ook uit tegen de uitwijzing. Ex-president Frei en 291 vooraanstaande Chilenen schreven een protestbrief. Bij het Opperste Gerechtshof werden procedures ingesteld om de uitwijzing ongedaan te maken, dit door de meest gekende juristen tot en met een ex-voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van Chili (toen die nog bestond...). De rechtszaal was te klein en professoren en advocaten moesten in de waidelgangen langs luidsprekers het debat aanhoren. Dat het Opperste Gerechtshof op 25 augustus de handen wast over de uitwijzing (behoort zgn. niet tot hun „bevoegdheid” ...) kan niemand verwonderen, want sedert 11 september 1973 namen ze slechts één klacht in verband met bescherming aan, en die werd dan nog niet uitgevoerd... De sfeer echter en het kredietverlies van de juridische macht in de ogen van de burgerij spreken voor zichzelf.

In Washington werd op 21 september 1976 een aanslag gepleegd op Orlando Letelier. Een bom met minutieuze regeling ontplofte onder zijn auto en kostte hem en een vrouwelijke inzittende het leven. Orlando Letelier was 44 jaar, beroepsdiplomaat. In 1973 was hij ook minister van Buitenlandse Zaken en van Landsverdediging onder Allende. Na de staatsgreep bracht hij 8 maanden door in een concentratiekamp. Hij behoorde tot de socialistische partij. Letelier was vroeger jarenlang ambassadeur in de V.S. geweest en hoog funktionaris van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank. Daarom genoot hij bekendheid in de hoge kringen in de V.S. zelf, onder meer bij Kennedy en in financiële kringen. Sedert hij vluchteling was maakte hij van zijn vroegere kontakten actief gebruik om te pogen kredieten en leningen te doen stopzetten. Dat hij daarin nu en dan lukte, vergaf Santiago hem echter niet. Tien dagen vóór de aanslag ontnam de junta hem dan ook het staatsburgerschap omdat hij „de belangen van de natie zware schade heeft aangebracht”.

Bekende journalisten in de Verenigde Staten kwamen kort daarop met bewijzen naar voor dat de Chileense DINA de hand had in de aanslag. Le Monde maakte een parallel met de moord op generaal Prats in Buenos Aires en de aanslag op Bernardo Leighton in Rome. De begrafenis had plaats in Caracas op 28 september, in aanwezigheid van de president van dat land. Vanuit Washington viel Kennedy zijn regering aan omdat die mede verantwoordelijk is voor het aankomen en aanblijven van de junta in Chili.

In Santiago kwam het nieuws over de moord op Letelier ook op de voorpagina's. De schuldigen worden natuurlijk bij „linkse extremisten“ gezocht en krant Mercurio en de junta wenen krokodillentranen. Nog verschillende weken blijft de juntakrant Mercurio jammeren over het gezichtsverlies en de „kampanje tegen Chili“, door dit feit in internationale kringen teweeggebracht...

Op 11 september, verjaardag van het regime, werd de staat van beleg nog eens voor 6 maanden verlengd, werden 205 politieke gevangenen vrijgelaten, 3 grondwetsartikels afgekondigd (zie Solidaridad 56) en las Pinochet een boodschap voor aan de natie. Op 11 september werd door de junta ook een manifestatie georganiseerd ter eigen eer en glorie. Hierover een brief uit Chili :

„De „grandioze“ manifestatie van 11 september was valser dan Judas en duurder dan het verblijf van Kissinger. De regering durfde geen cijfers vrij te geven, maar wij berekenden dat met wat overdrijven er 120.000 man bijeengetrommeld was. De mooie wagens waren door architecten ontworpen die elk 10.000 pesos kregen voor hun werk (1 peso is ongeveer 2,8 fr.). Het materiaal werd geleverd door de regering en het werk van de soldaten. De spandoeken en plakaten waren gedrukt en men zag duidelijk dat de arbeiders zelf nergens de hand in hadden. De meerderheid kreeg een plasticzakje met twee witte anjers, serpentines, balonnetjes en een vlaggetje. Ze mobiliseerden volk uit het noorden en het zuiden, met als lokaas : een gratis reisticket naar Santiago en eten en slapen in een hotel ! Een bank in Santiago betaalde zijn personeel 100 pesos bij het begin en het einde van de optocht. De meeste aanwezigen werden vanop hun werk verplicht naar de optocht te gaan op straffe van verlies van werk of toevoeging op de lijst voor de volgende personeelsreduktie. Dat gebeurde bv. met mijn zus, die nu werkloos is want ze kreeg haar ontslag omdat ze heftig geweigerd had mee op te stappen. Zo zijn er nog honderden gevallen. Het hele manifestatiegedoe was een opgezet spel en toonde duidelijk het gebrek aan steun van onderuit aan.

Diezelfde dag werden in de straten overvloedig vlugschriften verspreid door het verzet en 's morgens waren er overal R's (van Resistencia-verzet) in cirkels op de muren. Hetzelfde gebeurde de 14de september, de dag dat Corvalan 60 jaar werd. De militairen waren om gek te worden bij het oprapen van zoveel pamfletten“.

Meer en meer personen verdwijnen in Chili. De junta heeft het land niet kunnen „pacificeren“ en drijft daarom de repressie verder door. Maar de internationale druk voor de vrijlating van politieke gevangenen is zeer groot. Daarom heeft de junta liefst niet teveel volk in gevangnissen en concentratiekampen. Sedert mei van dit jaar verhoogt dan ook het aantal personen, dat verdwijnt na door de DINA opgepikt geweest te zijn, en dit zonder enig spoor achter te laten. In dat geval is het moeilijk opzoekingen te doen. De namen van tientallen verdwenen personen in augustus en september jl. verschijnen in het Boletín Informativo nr. 98 van het Chileense verzet - La Habana.

Klacht wordt vaak door de families zelf neergelegd bij de Vicaria de la Solidaridad van de Kerk, die volgende (bij haar aangegeven) gevallen kent :

— Vastgehouden „onder staat van beleg“ : 423 pers.

— Onder proces : 900 pers.
— Veroordeelden : 2.340 pers.
— Verdwenen personen in 1976 : 54 pers.

Uit bulletin nr. 11 „No podemos callar“, dat klandestien cirkuleert in de kristengemeenschappen te Chili, nemen we hier enkele „onschuldige“ bijbelzinnnetjes over... voor wie tussen de lijnen kan lezen :

„Ze hebben ons alles afgenomen en hebben ons land onder elkaar opgedeeld. Ze hebben ons geplunderd en ze hebben ons veld genomen en er is niemand om het ons terug te bezorgen. Wanneer de vergadering van het volk het land opnieuw verdeelt zal er voor hen niets overblijven“. (Profeet Micheas 2,2 en 4,5).

„De duivel is naar u afgedaald, bevend van woede, omdat hij weet dat zijn dagen zijn geteld“. (Apocalyps 12,12). „Vervloekt hij die zijn naaste met verraad vermoordt“. (Deut. 27,24).

VREDESFONDS

W.W.	: 200 fr.	G.D.	: 100 fr.
J.P.E.	: 50 fr.	M.V.H.	: 100 fr.
J.C.	: 50 fr.	E.M.	: 100 fr.
A.M.	: 100 fr.	W.W.	: 100 fr.
J.V.	: 100 fr.	G.M.	: 100 fr.
N.V.V.	: 100 fr.	B.B.	: 100 fr.
M.T.	: 100 fr.	A.D.	: 100 fr.
E.D.B.	: 100 fr.	T.B.	: 100 fr.
E.C.	: 100 fr.	E.V.V.	: 50 fr.
P.V. Assebroeck	: 100 fr.	E.L. Gentbrugge	: 100 fr.
Mevr. D.B.	: 500 fr.	A.B. Gent	: 100 fr.
G.D.C. Ertveide	: 200 fr.		

Met onze oprechte dank !

Stort eveneens uw bijdrage in het „Vredesfonds“ PRK 000-0956015-80 van Vrede, vzw, 9000 Gent. Of nog beter.

Doe zoals reeds verschillende vrienden. Geef aan uw financiële instelling een BESTENDIG ORDER om maandelijks 50 of 100 fr. - zoals het u best past - op onze postrekening over te schrijven. Voor ons betekent dit een vaste regelmatige inkomst die ons toelaat het hoofd te bieden aan de belangrijke uitgaven waarmee we geconfronteerd worden. Voor u is het een zekere hulp - een soort kleine vredesbelasting - om de strijd voor de vrede te ontwikkelen.

Vraag ons nog vandaag een formulier voor een BESTENDIG ORDER of regel dit direkt met de A.S.L.K., de Bank of een andere instelling.

DE BRAZILIAANSE MILITAIREN MAKEN ZICH SCHULDIG AAN UITGEBREIDE KORRUPTIE

President Geisel reageerde op de sterk verspreide corruptiepraktijken in zijn regering met de opheffing van de politieke rechten van vijf van de nauwste medewerkers van Generaal Medici en door wijzigingen in te voeren in de hoogste kringen van het leger. Of de corruptie hiermee tot in de wortel uitgeroeid wordt, is een andere vraag.

In een reeks van drie artikels, in het dagblad „O Estado de Sao Paulo“, werd opvallende levensstijl van de hogere regeringskringen aan het licht gebracht.

De gewoonte van zich bedienenden en knechten aan te schaffen die reeds bestond bij ministers en presidenten van staatsondernemingen, is nu uitgebreid tot tweede- en zelfs derde-rangs functionarissen. Dit hele leger van boden en bedienenden wordt betaald door de regering. Tot 1969 werden dergelijke privileges slechts aan de President en Vice-President van de Republiek toegekend.

O Estado de Sao Paulo hing een beeld op van functionarissen die met mekaar wedijveren in het aantal luxe villa's (vrij van huur) op aan Brasilia's Paranao-meer, onderhouden door dozijnen lakeien, bediend door een vloot wagens en vliegtuigen, voorzien van kredietkaarten voor nachtclubs en enorme lonen.

De Minister van Arbeid, Arnaldo Prieto, gebruikt een vliegtuig dat ten dienste staat van de regering, om speciaal vlees te doen overbrengen van Rio Grande do Sul naar een verblijf waar hij zijn talrijke barbecue-parties organiseert. Hij houdt erook 28 boden op na.

Een ander typisch staaltje van de activiteiten in regeringsmiddelen is het organiseren van filmvertoningen, die verboden zijn voor gewone stervelingen. Zo'n vertoning werd bijvoorbeeld voor de films Clockwork Orange en Z gehouden ; hieraan namen deel : de Minister van Justitie, Arnaldo Falcao, de Ministers van Planning en van Onderwijs, de legerstaf en onmiddellijke medewerkers van de President van de Republiek.

In de campagne tegen de rol van de staatsondernemingen, door diezelfde krant O Estado de Sao Paulo gevoerd, wordt meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om de „lonen“ van hun managers bekend te maken. De man die de Braziliaanse petroleummaatschappij, Petrobas, leidt, verdient 100.000 cruzeiros per maand, plus aanzienlijke voordelen. De meeste staatsondernemingen betalen aan hun directeur-generaals een jaarlijkse „deelname in de winst“. Zo bedroeg vorig jaar deze winst uitgekeerd door de Banco de Nordeste - in de armste streek van Brazilië gelegen - 400.000 cruzeiros voor iedere directeur. Daarbij heeft men het merkwaardige fenomeen dat staatsondernemingen die verlies leiden, toch winstaandelen uitkeren aan hun topmanagers !

In een periode waar de regering meer dan ooit een strenge „soberheid“ van haar volk eist, zijn deze en andere

revelaties voor het beleid van Geisel bijzonder ongelegen. Het meest compromiterende feit is wellicht dat de nauwste medewerkers van President Geisel, die vóór dat Geisel president werd, op Petrobas werkzaam waren, nu nog steeds hun Petrobas-lonen ontvangen, plus 20 procent voor lopende uitgaven. Het staat bovendien bekend dat de Petrobas-lonen nogal aanzienlijk hoger liggen dan die in de administratie. Genieten o.m. van die regeling : de minister van mijnen en energie, Shigeaki Ueki ; de persverantwoordelijke van de president, Huberto Esmeraldo Barreto en kolonel Darcy Siqueira.

Op het eerste artikel van O Estado de Sao Paulo volgde onmiddellijk een felle reactie vanwege de regering. Er werd een poging gedaan om opnieuw censuur aan het dagblad op te leggen en Geisel liet zich de zowat 100 corruptiedossiers brengen die sedert januari door de Braziliaanse inlichtingendienst werden opgesteld.

Het meest lijvige dossier is die van eks-gouverneur van Rio Grande do Norte, Cortez Pereira. Zonder de Nationale Veiligheidsraad te raadplegen, deed Geisel een beroep op de Institutionele Akte nr. 5 waardoor Cortez en vier van zijn medewerkers hun politieke rechten verliezen. Hiertoe behoren eveneens twee broers van de president en een federale volksvertegenwoordiger van de Aremapartij (Alianca Renovadora). Zij waren alle betrokken bij een ernstige corruptie, gedurende de periode van Cortez als gouverneur (1971-1975) die leidde tot de zelfmoord van één van zijn functionarissen en de moord op een hoofdgetuige.

Hoewel reeds een proces tegen Cortez liep, greep Geisel eigenhandig en drastisch in. Men kan die radicale daad zien als een poging om zichzelf van iedere verdenking van corruptie te bevrijden. Belangrijker nog zal wel zijn dat Geisel op die manier de aandacht van zijn regering voor eks-president Medici tracht af te leiden. Geisel is zich inderdaad maar al te goed bewust van Medici's pogingen om in politieke kringen opnieuw de aandacht op zich te doen vestigen.

Nog diezelfde dag trof Geisel nog maatregelen ten aanzien van de hoogste legerrangen. Zo werd generaal Oscar de Luis e Silva die de pensioenleeftijd ging bereiken, vervangen door generaal Fernando Bethlehem om de leiding van de machtige derde legereenheid in Rio Grande do Sul waar te nemen. Een gelijkaardige vervanging vond plaats voor de vierde eenheid in het Noord-Oosten. Met die nieuwe benoemingen tracht Geisel de mogelijke bedreigingen vanuit de hoogste bevelhebbers van het leger te vermijden. De nieuw benoemden staan bekend als trouw aan de President en zij zijn bovendien niet nauw betrokken bij zijn onpopulaire liberaliseringspolitie van distensao.

Eigenaardig kan misschien lijken dat de reactie uit de oppositie uit meer progressieve hoek over de bekend geraakte corruptie schandalen eerder zwak is. Een minimum aan voorzichtigheid werd geboden, vermits er sterke druk op de president werd uitgeoefend om de Institutionele Akte nr. 5 (dus het ontnemen van de politieke rechten) toe te passen op de MDB, Movimento Democratica Brasileiro, de enig toegelaten oppositiepartij in Bra-

zilië. Senator Paulo Brossard van de MDB zou immers verklaard hebben dat „iedere regering met een minimum aan verantwoordelijkheid, reeds lang zou hebben afgetreden“.

Het belangrijkste resultaat van de onthullingen is dat de oppositie tegen Geisel's regering, vertegenwoordigd door het conservatieve blad „O Estado“ en een belangrijke groep industriëlen, een nieuwe kluit hebben. Deze conservatieve oppositie was tot voor kort onthoofd toen één van de voornaamste spreekbuizen van hun campagne tegen de staatskontrolle over de Braziliaanse economie, werd vervolgd. Intussen is die woordvoerder, Admiraal Macedo Soares, opnieuw bijzonder actief ditmaal met een kritische pen in „O Estado“.

Uit kringen rond de president verneemt men dat Geisel ernstig overwogen heeft om af te treden. Of zijn het misleidende geruchten bestemd voor zijn - ongetwijfeld talrijke - vijanden ?

B.V.M.

DE KERK IN LATIJNS-AMERIKA ONTVOERDE BISSCHOP GETUIGT

„Wanneer een werknemer recht heeft op een minimum loon en men geeft hem maar de helft of een derde, dan beschuldig ik die werkgever. Sommige van mijn verklaringen hebben natuurlijk enkelen verontrust, maar ik vraag alleen, dat allen gelijk behandeld worden“.

Dat zei bisschop Adriano Hypolito van Nova Iguaçu (Brazilië) op een perskonferentie waar hij het verhaal deed van zijn ontvoering. De bisschop bad eerst het Onze Vader en dankte alle aanwezigen, de geheime politie (DOPS) inbegrepen. Op de avond van de ontvoering verliet de bisschop met zijn neef en diens verloofde het diocesaan sekretariaat en reed met zijn VW weg.

Ze reden een stilstaande VW voorbij, die hen begon te volgen. Even later reed een andere wagen met gedempte lichten recht op hen af. Fernando ontweek. Daarna werden ze door twee wagens gevolgd. De chauffeurs leken wel krankzinnig of ze waren aan het vechten. Een tijd later sloot de rode VW hen in. De bisschop stopte en keek verontwaardigd, nog steeds niets vermoedend. Ze reden voort. Toen zij bij het huis van de verloofde stopten werden ze weer ingesloten. Er sprongen vijf mannen uit de wagens. „Het is een overval, uitstappen of we schieten“ werd geroepen. De bisschop stapte uit, viel even en vroeg wat hij misdaan had.

Nu trokken 2 mannen hem op de achterbank van hun wagen en sloegen hem op hoofd en lichaam. Daarna werd hem een kap over het hoofd getrokken en werd hij aan handen en voeten geboueid, plus vastgebonden. Terwijl ze voortreden, knipte een van de mannen de knopen van zijn kleed en maakte zijn zakken leeg. Na een langere rit stopten ze. Buiten de wagen trokken ze de bisschop alle kleren uit en lieten hem totaal naakt staan. Dan verplichtten ze hem een hele fles sterke drank uit te drinken, maar hij weigerde. Men goot de fles leeg over de kap op het hoofd. De bisschop werd

wat dronken van de geur en viel op de grond ; hij vreesde dat hij het bewustzijn zou verliezen. Maar hij herstelde en hoorde auto's voorbijrijden.

„Rode verrader, je uur is gekomen... Wij zijn van de anti-communistische liga van Brazilië (AAB)“. Ze vertelden dat ze wraak zouden nemen. Daarna zou de bisschop van Volta Rdonda Waldyr Calhelros) aan de beurt komen en andere verraders. „Zeg dat je communist bent, stuk ellende“.

„Dat ben ik nooit geweest en dat zal ik nooit worden. Wat ik deed, was alleen het volk verdedigen“ zei Dom Adriano. Dan begonnen ze hem te schoppen. Toen iemand probeerde Fernando vrij te maken zeiden ze : „wie een communist helpt, is zelf een communist“. Dan bespotten ze de bisschop met spray en Dom Adriano dacht dat ze hem in brand zouden steken. „Dat is om af te snijden“ zei een man, wijzend op de geslachtsdelen van de bisschop.

Na dit gesol dat 30 tot 40 minuten had geduurd, gooiden ze de bisschop weer op de achterbank van de wagen. Na een rit maakte een man de boeien en touwen los. Ze stopten en duwden de bisschop uit de auto, trokken hem de kap af en reden door. De bisschop bleef liggen. Hij liet drie vrouwen voorbijgaan en hield toen een wagen aan. Dom Adriano vertelde dat hij een padre was en dat hij was overvallen. Men hielp hem aan kleren en voerde hem naar de politie. Daar hoorde hij dat zijn auto vlak voor het gebouw van de Bisschoppenconferentie was ontploft. (De bisschoppen waren in vergadering en dit moest een waarschuwing voor hen zijn).

Dit verhaal laat het weerzinwekkend gelaat zien van het sterk opkomend neo-fascisme in Brazilië en heel Latijns-Amerika. Half augustus begonnen de eerste aanslagen tegen de kerk in Brazilië. Men neemt aan dat het een intimidatiecampagne is om de parlementsverkiezingen van 15 november te doen mislukken. Zo werd op 11 oktober nog pater Penido Burnier in het politiekommissariaat van Ribeiro do Garças doodgeschoten. Zijn bisschop, Casaldaliga van Sao Felix do Aragula, stond erbij. Beiden wensten enkele gevangenen te bezoeken en hadden juist vastgesteld dat 2 vrouwen waren gemarteld. „Deze mannen hebben de intentie om een figuur van de Kerk en de Bisschoppenconferentie schrik aan te jagen“ meende Dom Adriano. „Daartoe hebben voor mij ze een zeer goed overlegd plan uitgewerkt, met een perfect tijdschema. Ik geloof niet dat het Escadron van de Dood ermee gemoeid is of dat het een politieke wraakneming is, aangezien mijn werk alleen op het pastoraal vlak ligt“.

Toch heeft de bisschop een schrijven in de maak, voor alle parochies bestemd : „Algemene gedragslijn voor de kiezer“ (voor 15 november). Desgevraagd verklaarde de bisschop dat hij hier niets aan zou veranderen. „Ik tracht alleen de kiezer te laten deelnemen aan het politiek leven en te voorkomen dat hij zich laat bedriegen“. Maar dat is juist teveel. In de politiek van de Nationale Veiligheid hoeft het volk niet te denken, dat doen de militairen voor hen.

Hoe brutaal het optreden van de AAB ook mag zijn, de reactie van de Kerk is zo mogelijk nog sterker. Enkele dagen na de ontvoering was de bisschop op de perskonferentie omringd door Kardinaal Lorscheider, voorzitter

van de Braziliaanse Bisschoppenkonferentie en van de Bisschoppenraad van heel Latijns-Amerika (CELAM) ; door bisschop Lopez Trujillo, uit Bogota (Colombië) als sekretaris-generaal van de CELAM ; en door bisschop Ivo Lorscheider, sekretaris van de Braziliaanse bisschoppenkonferentie. Kardinaal Lorscheider : „Vreemd dat de regering niet haar solidariteit betuigt met deze bisschop. Belachelijk dat de Kerk in de huidige maatschappij moet vragen om de rechten van de mens te respecteren en dat velen dit uitleggen als subversieve aktie“. De kardinaal sloeg de aanranders in de kerkelijke ban. „Onze wapens zijn het woord en de oproep tot respect voor de rechten van de mens ; het lijkt bijna belachelijk dat de kerk dit moet vragen in onze geagiteerde wereld“.

Lopez Trujillo : „Ik verzeker u de meest diepe solidariteit van alle bisschoppen van Latijns-Amerika. De Kerk is het mikpunt geworden van aanvallen van extremisten. Maar op een dag zullen allen kunnen waarnemen, dat er een steeds grotere eenheid, broederlijkheid en vooruitgang groeit in Latijns-Amerika. „Het is een feit dat steeds meer konseratieve bisschoppen de laatste maanden de ogen zijn opengegaan ; de ontvoering van 17 bisschoppen in Riobamba (met moordplan op bisschop Proano), de moord op bisschop Angelelil.

In Argentinië, de ontvoering van Dom Hypolito en de moord op padre Penido Burnier in Brazilië en op minstens 10 priesters in Argentinië. Groot was de solidariteit in Nova Iguaru op zondag 3 oktober. Negen bisschoppen in de katedraal rond Dom Hypolito. Alle banken uit de kerk : plaats voor 3.500 sympatizanten, maar er stonden er 5.000, tot op de brug tegenover de katedraal. Drie kwartier voor de aanvang was de kerk al vol. Er werden telegrammen voorgelezen : een keuze uit de ruim 500 die Dom Hypolito had ontvangen. Ondanks de boycot op het telegram van Dom Helder Camara en op de komst van twee bisschoppen was het een feest van grote solidariteit. „Wij kunnen niet zwijgen na al wat wij gehoord en gezien hebben“ zo citeerde de bisschoppen de apostelen (uit de Handelingen). „Wij moeten eerder aan God gehoorzamen dan aan de wetten van de mensen“. De bisschoppen zijn meer dan ooit besloten om stand te houden. De meerderheid in de kerk werd gevormd door simpele gelovigen, parochianen van Dom Hypolito. „Wij geloven in de kracht van verenigde broeders ; Wij geloven in de overwinning van het recht, de rechtvaardigheid en de vrede“. Onverschrokken stond onder de aanwezigen Dom Waldyr Calheiros van Volta Redonda, ondanks herhaalde telefonische bedreigingen. „Wat ze willen is de houding van de kerk ten gunste van het volk, de armen en verdrukten, aanvallen. Ze willen schrik aanjagen en de stem van de Kerk ter verdediging van de rechten van de mens tot zwijgen brengen“, verklaarde Dom Adriano. Nova Iguacu is een monument van bewustmaking geworden ? Hoog tijd, want er staat heel veel op het spel.

T.v.B.

(Onze informatie berust voornamelijk op de Jornal do Brasil van Sao Paulo).

(Overgenomen uit Volksmacht 29 oktober 1976).

NA DE CONFERENTIE VAN COLOMBO

Ontstaan in 1965 uit de ontmoeting van de Joegoslaaf Tito, de Indiër Nehru en de Egyptenaar Nasser te Brioni, die de historische ontmoeting tussen de landen van de Derde Wereld te Bandoung vorig jaar wilden verderzetten, wilde de beweging van de niet-gebonden landen onder impuls van Maarschalk Tito een verzameling van Staten die wilden ontsnappen aan de koude oorlog tussen Oost en West. Vandaag betekent dit niet alleen een weigering zich aan te sluiten bij economische en militaire blokken opgericht na de tweede wereldoorlog maar, zoals de vertegenwoordigers het bevestigen, een wil te strijden tegen alle vormen van imperialisme en kolonialisme, de economische afhankelijkheid te verminderen in dewelke de Derde Wereld zich bevindt t.o.v. de industriële machten. Ingevolge eisen de niet-gebonden landen :

- 1) Een demokratisering van de internationale betrekkingen die toelaat deel te nemen in de beslissingen genomen door de grootmachten alleen ;
- 2) Het afzien van gebruik van geweld tussen Staten, de ontbinding van de militaire blokken en de vergadering van een wereldconferentie over ontwapening ;
- 3) De versterking van de Verenigde Naties als mechanisme dat toelaat grote internationale tegenstrijdigheden te regelen en een nieuwe internationale economische orde te bevorderen.
- 4) Tenslotte, een coördinatieprogramma dat een hiermee verbonden aktie met zich meebrengt om de prijzen van de grondstoffen te herwaarderen en aan de kleine landen een gunstiger onderhandelingspositie te geven tegenover de buitenlandse investeringen en de multinationale maatschappijen.

De conferentie van Colombo kon, wat evident is, er niet op hopen deze diverse onderwerpen volledig te verwezelijken. Dit om verschillende redenen : eerst en vooral omdat de geschillen die bestaan tussen de niet-gebonden landen onderling te dikwijls zichtbaar werden tijdens de debatten, ten nadele van de aandacht die nodig was voor de eigenlijke onderwerpen van de conferentie.

Een andere te voorziene reden van het mini-resultaat vloeit voort uit de dominerende en vaak verpletterende positie van het kapitalisme en haar intriges die zonder loslaten de normale verschilpunten trachten te benadrukken : het „verdeel en heers“ als konstante regel nemend.

Dit belet geenszins dat het verschijnsel van niet-gebondenheid er voortdurend op vooruit gaat evenzeer in de socio-politieke en economische werkelijkheid als in het gewetensbesef van de volkeren.

Wat mij betreft zie ik er, zonder teveel illusies te maken over de traagheid en de bochten dat de toekomst ervoor in reserve houdt, de opkomst van een nieuw type betrekkingen tussen de Staten. In dezelfde mate dat zij naar hun 4 doelstellingen toegaan zullen de niet-gebonden landen meer deelname van de kleinen en de armen in de internationale betrekkingen brengen, verhoogde kansen voor vrede en meer rechtvaardigheid tussen de naties. Wij, voorstanders van de vrede, wij kunnen niet anders dan tussen anderen, de hieronderstaande tekst goedkeuren die in de slotverklaring van de Conferentie van Colombo, de vreedzame regels van de niet-gebondenheid bepaalt : „De niet-gebonden landen hebben de wereld-

konflikten altijd als niet onvermijdbaar beschouwd". Zij bevestigen dat de onafhankelijke landen sinds kort, een belangrijke rol te vervullen hebben, hetzij om de internationale betrekkingen te ontspannen, hetzij om de internationale vrede te bewaren. Zij verwerpen de idee dat de internationale vrede kan rusten op een machts-evenwicht of dat de veiligheid kan gewaarborgd worden door landen die zich aansluiten bij blokken en militaire verbonden met grote macht (...).

„De conferentie verheugt zich over het voortschrijden van de détente tussen de grootmachten. Ze heeft akte genomen van de beslissingen van de Conferentie over veiligheid en Europese samenwerking en de hoop uitgedrukt dat zij zullen leiden naar een opnieuw ontspannen van de internationale spanningen en naar vooruitgang op de weg naar ontwapening onder werkelijke internationale controle. De Conferentie onderlijnde dat de ontspanning van de internationale spanningen beperkt blijft in haar draagkracht en haar geografische omvang, dat er spanningen en conflicten bestaan in andere streken en dat de buitenlandse agressie, de interventie en de inmenging, de racistische discriminatie, het zionisme en de apartheid, de economische uitbuiting in verschillende delen van de wereld in ontwikkeling zonder verpozen voortduren”.

Wanneer we ons herinneren dat deze verklaringen de verzuchtingen en de levensbehoefte van 2 miljard van de armsten ter wereld samenvatten, lijdt het geen twijfel dat onze vastberadenheid en onze steun versterkt zal worden in de werkelijkheid van ons gezamenlijk dagelijks werk.

STEUN VOOR DE PROGRESSISTEN IN LIBANON

J.VdK - Antwerpen : 500 fr.
C.V. Ertvelde : 300 fr.
T.B. : 100 fr.

In het raam van de solidariteitsaktie voor Libanon zijn eveneens klevers ter beschikking. Deze zijn te verkrijgen aan 20 fr. stuk door overschrijving op de PRK van VREDE, vzw. Plaats er enkele onder uw vrienden !

NIEUWE UITGAVEN

BROCHURES.

Arbeiders en Wereldproblemen.

Door Robert De Gendt - prijs 60 fr. plus 10 fr. port.

Viëtnam : vandaag in vrede. (reportage 1976).

Door Jean Pierre Debris - prijs 60 fr. plus 10 fr. port.

Eerstdaags : Libanon en Beroepsverbod.

POSTERS.

Formaat : 22 x 32. Licht karton.

Ho Che Minh - Chê - Angela Davis - Salvatore Allende.

30 fr. plus 7 fr. port.

KLEVERS.

Solidariteit met Progressisten in Libanon.

Twee kleuren : 20 fr.

Opbrengrst voor aktie Libanon.

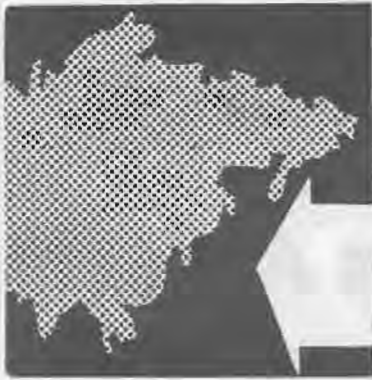
Wij steken je meer dan één handje toe...

- Sparen
- Universele rekening (zichtrekening)
- Levensverzekering
- Huisvestingskrediet
- Financieringen

ASLK

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

AZIE

VIETNAM VANDAAG : VIETNAM IN VREDE

De twee jeeps die onze delegatie journalisten vervoeren beklimmen de laatste haarspeldebochten van een heuvel ; een heuvel die niets bijzonders had, en toch door de strategen aan de overkant van de StilleOceaan uitgekozen om voor altijd Viëtnam te verdelen. Van op de top ontdekt men gelijktijdig de kustvlakten aan beide zijden : achter ons, die van Quang Binh, en recht voor ons, die van Quang Tri. Hier, op deze zelfde plaats, aan de overkant van de Ben Hai-rivier, kwam ik soms 8 jaar geleden naar de rode vlag met gouden ster van de D.R.V.N. kijken. Als jonge Fransman was ik naar Da Nang gekomen als leraar in het kader van wat toen hoogdravend „kulturele samenwerking” werd betiteld, maar wat mij al vlug duidelijk verscheen als een onbedekte poging om de invloed van Frankrijk, en de economische belangen in Indochina, in stand te houden.

Wat is de top van deze kleine heuvel die uitziet over de vroegere gedemilitariseerde zone, veranderd ! Vroeger verdrongen de bunkers er zich, en de onderaardse kazematten, alles omgeven door een wirwar van prikkeldraad en aangevuld met honderden stuks artillerie. Van hier tot Dong Ha was er niets anders dan een onmetelijk tapijt obuspatronen, rupskettingen en uitgebrande tanks, hopen afval, biër- en cocablikjes... Van dit alles blijven er nu nog maar weinig sporen over. Vandaag reeds begint dit gemartelde land opnieuw groen te worden.

Met deze eerste indrukken van begin april 1976 knoop ik aan bij mijn herinneringen van Zuid-Viëtnam. Heel Viëtnam, van noord naar zuid, langs de weg doorkruisen, dat zou wel een buitensporige droom geëken hebben toen ik in 1968 op het vliegveld van Tan Son Nhut arriveerde, en voor het eerst de indrukwekkende, angstwekkende macht van de USA tentoongesteld zag.

Reis doorheen de geschiedenis.

Een reis van Hanoi naar Saigon vandaag, dat is zoiets als een reis doorheen de geschiedenis van Viëtnam van de laatste 30 jaren. In het Noorden, langsheen de smalle koloniale weg waar nog bomen staan die uit de Franse tijd dateren (en waar men dikwijls in opstoppingen van allerlei voertuigen, inbegrepen door buffels getrokken karren,

zit), merkt men nog de overblijfselen van de Franse kolonisatie : betonnen bunkers, bakstenen wachttorens, kerken ; en die van de Amerikaanse vernietigingsbombarde- menten : wrakken van verneilde vrachtwagens, wegge- veegde steden, zoals Vinh waar men begint met woon- ensembles op te richten in een okergele vlakke waar zelfs elk spoor van de weg verdwenen is ; bommenkraters van 10 meter doormeter, die elkaar gedeeltelijk overlappen in Quang Binh, en waar de weg zich in moeizame krön- kels doorheen wringt ; de bruggen systematisch vernield... Een schouwspel als een nachtmerrie, zelfs voor iemand als ik die toch al veel gezien en gelezen had over Viëtnam.

In het Zuiden, en van zodra men de rivier Ben Hai voor- bij is, wordt de weg een brede geasfalteerde route, gro- tendeels rechtlijnige verbinding tussen de „parels” van een gigantische paternoster Amerikaanse bases, met overal veel prikkeldraad, om te eindigen met de autoweg Bien Hoa - Saigon. Van het verkeer van vroeger blijven nog alleen de Honda's over. Van het Noorden naar het Zuiden, de twee aspecten van de Amerikaanse politiek : de knuppel en de wortel.

De „Rue sans Joie”.

Hoe dikwijls had ik die weg niet afgelegd, van Dong Ha naar Hue ! De Fransen noemden hem vroeger la Rue sans Joie. Van 1970 af is de enige herinnering die ik ervan overhoud die van vernielingen : een troosteloze witte aarde, lugubere militaire posten, armoedige vluchtelin- genkampen. Maar wat ik er vandaag van heb gezien toont nog veel grondigere verwoestingen. De stad Quang Tri waar ik nog gewandeld en geslapen heb, bestaat niet meer. Ik heb er mijn gids naar moeten vragen : „Maar waar is Quang Tri toch ?” Men blijft niet meer stilstaan bij wat er nog aan ruïnes overblijft van wat eens een stad was van meerdere tienduizenden inwoners.

De wederopbouw heeft voorrang en de Viëtnamezen zijn niet gewend te jammeren of hun ongeluk blijvend ten- toon te stellen. Drie jaar geleden organiseerde het regime Thieu vanuit Bangkok bijzonder schandelijke toeristische reizen naar dit slagveld. Publicitaire folders beloofden de Amerikaanse toeristen voor enkele honderden dollars „sterke sensaties en angstrillingen”.

Langsheen heel deze weg mengden zich twee landschap- pen door mijn hoofd, met het aktuele uitzicht dat reeds de herinnering aan vroeger deed vervagen. Want er is niets verwonderlijkers dan te merken hoe sterk de stem- pel van de revolutionairen op het Zuiden na slechts één jaar al is.

Met deze woorden begint een reportage van Jean-Pierre Debris, de man die in 1970 de vlag van het Nationaal Bevrijdingsfront in Saigon ontvouwde en daardoor het leven van politieke gevangene onder het Thieu-regime leerde kennen, in het Franse dagblad Libération.

De aktualiteit en het boeiend karakter hiervan hebben ons ertoe doen besluiten de artikels in vertaling uit te geven.

Deze boeiende brochure is verkrijgbaar door storting van 60 frank plus 10 fr. port op PRK 000-0956015-80 van Vrede, Gent. Sterk aanbevolen.

P.W.

KUL- TUUR

Muziek in Latijns Amerika

Al jaren lang is muziek uit Latijns-Amerika in Europa erg populair. Na de rages van bossanova en Indiaanse fluitmuziek is er nu een toenemende belangstelling voor protestmuziek uit de landen van Latijns-Amerika. Maar wat betekent muziek in Latijns-Amerika zelf?

In dit artikel willen we hiervan een indruk geven. Om te beginnen valt er een onderscheid te maken in vier soorten latijnsamerikaanse muziek: typisch westers georiënteerde, commerciële muziek, commerciële muziek op basis van de volksmuziek, protestmuziek en authentieke volksmuziek.

Alle muziekinstrumenten van de „heidense“ Indianen moesten verbrand worden, luidde een bevel van de aartsbisschop van Peru in 1614. En iedere Indiaan die in het bezit zou worden gevonden van een instrument, zou driehonderd zweepslagen krijgen en in een rood hemd op een llama door de straten moeten rijden. Aan de andere kant zag je in het verleden het verschijnsel dat geestelijken de belangstelling van de Indianen voor muziek gebruikten om hen te bekeren. Op een bepaald moment had bijna elk dorp in Mexico waar missionarissen zaten, wel een muziekschool! De tijden lijken sindsdien nog niet veel veranderd. Nog steeds probeert men de inheemse cultuur uit te wissen, en nog steeds wordt muziek in allerlei vormen van politieke en culturele manipulatie gebruikt.

Had de aartsbisschop aan het begin van de zeventiende eeuw weinig succes met zijn pogingen tot het uitwissen van de inheemse muziek, drie en een halve eeuw later was in verscheidene landen de echte volksmuziek toch nog bijna geheel verdwenen. In Chili leidde bijvoorbeeld het industrialisatie-programma van de christen-democraten ertoe dat de traditionele leefwijze van de bevolking vervangen werd door een modernere, nageaapt van Europa en de VS.

De muziek van Tom Jones, Adamo en Aznavour kwam steeds meer in de plaats van die van de huaso, zoals de Chileense boer wordt genoemd. En de volksmuziek werd voor een belangrijk deel het domein van groepen uit de hogere klassen, die zich soms als een soort antiek-handelaren met de muziek van de Andes verrijkten.

Soortgelijke ontwikkelingen en een soortgelijke toenemende invloed van de westerse cultuur vond ook plaats in andere latijnsamerikaanse landen, al was dat lang niet overal even sterk als in Chili.

Elementen van de volksmuziek vinden we ook terug in wat we hier gemakshalve maar de commerciële populaire muziek zullen noemen.

Deze populaire muziek stroomt dagelijks uit talloze zenders naar alle hoeken van het land. Zelfs de armste gezinnen hebben een radio. Landarbeiders werken vaak de hele dag met hun transistor-radio op de heup. De veelal smartlapachtige muziek, afgeleid van echte volksritmes als de cumbia en de chachacha houdt de mensen in een voortdurende verdovingstoestand. Niet voor niets zegt men in Brazilië dat voetbal en samba de drugs van het volk zijn. In veel wijken en dorpjes organiseert de plaatselijke overheid ieder weekend volksfeesten, die - net als het carnaval - bedoeld zijn om stoom af te blazen. Deze muziek wordt ook gebruikt door de heersende elite. Tussen de liedje op de radio wordt de regeringspropaganda er onopvallend ingehamerd. Muziek is bovendien een winstgevende zaak. Het populair worden van de exotische muziek in het westen is handig uitgebuit, bijvoorbeeld door iemand als Perez Prado die schatrijk geworden is van gepolijste versies van middenamerikaanse mambo's en caribische merengues en chachacha's. Ook groepen als Los Calchakis hebben met hun massa-productie van Andes-muziek deze misbruikt om er zelf rijk van te worden. De huyano, een inca-woord voor dansmuziek, op de plaat is een individueel consumptie-artikel geworden, terwijl het ontstaan is als omlijsting van een feest, een bijeenkomst waar mensen samen genieten. De meeste latijnsamerikaanse muziek die je hier nu hoort, is dus helemaal uit haar verband gerukt.

Grote belangstelling is er de laatste jaren in ons land ook ontstaan voor protestmuziek uit Latijns-Amerika (zie de discografie). In veel gevallen gaat ook deze terug op volksmuziek, maar ze onderscheidt zich door de teksten, die de sociale wantoestanden aan de kaak stellen. Liedjes van de cubaan Nicolas Guillén, de uruguaayaan Daniël Viglietti en de argentin Atahualpa Yupanqui zijn bekend in heel Latijns-Amerika. De protestmuziek blijft echter beperkt tot de stedelijke bovenlagen. Chileense protestliederen worden vooral gehoord tijdens studentenrevue-avonden, maar dringen tot de gewone boeren en arbeiders nog nauwelijks door. Ook in Europa blijft deze muziek beperkt tot een intellectuele bovenlaag van de bevolking.

Net zoals bij de volksmuziek is gebeurd, is er een kans dat de protestmuziek commerciële muziek wordt. Ook met sociaal bewogen muziek kun je snel rijk worden. Ondanks het feit dat dit gebeurt en de commerciële maatschappijen met de protestmuziek goede zaken doen, speelt deze voor Latijns-Amerika een belangrijke rol. Vaak zijn liedjes de enige openlijke vorm van protest die mogelijk is. In Guatemala, maar ook in Honduras, waar elke vorm van kritiek nagenoeg onmogelijk wordt gemaakt, zijn liedjes als Reclamo. No puedo callar (Protest. Ik kan niet meer zwijgen) en Casas de carton (Huisen van karton) erg populair.

Naast de tot nu toe genoemde muziek leeft vooral in Peru, Bolivia, Paraguay en in Midden-Amerika nog de authentieke volksmuziek als vroeger. In volkswijken van de steden bloeien de peñas, cafeetjes waar tegen een lage entree-prijs kan worden gedanst en naar volksmuziek kan worden geluisterd. Vaak is deze musica de chicheria erg melancholiek, een uitdrukking van het volk dat lijdt en zijn toevlucht zoekt in sterke drank (chicha is een goedkoop soort jenever). Concoursen voor ensembles uit de verschillende wijken maken uit wie de muziek het mooiste vertolkt, maar zijn tegelijkertijd gelegenheden om grote groepen mensen bij elkaar te krijgen om de politieke situatie te bespreken. Naar politieke bijeenkomsten wil men niet toe, of men durft er niet heen; naar een muziek-concours wel!

Authentieke volksmuziek vind je ook op diverse festivals die boerenorganisaties in een aantal landen organiseren. De boerenorganisaties FEDELAC in de Dominicaanse republiek en de UNC in Honduras organiseerden zo de „Festivals van het boerenlied“. Landarbeiders brengen hier de door hen zelf gecomponeerde liederen ten gehore, in Honduras voornamelijk begeleid met accordeon. Vaak worden ook ingrijpende gebeurtenissen, zoals de moorden op boeren in Talanguera (1972) en Olancho (1975) in Honduras als onderwerp van de liederen gekozen.

Het zou naar onze mening goed zijn als die echte volksmuziek in Nederland meer aandacht krijgt, zodat de stem van het gewone volk van Latijns-Amerika ook gehoord wordt.

overgenomen uit Clat.

LEZERSBRIEF

ONZE KULTURELE REVOLUTIE.

Mao heeft de idee van de kulturele revolutie gelanceerd en deze ook in China doorgevoerd.

De laatste gebeurtenissen aldaar stemmen echter tot nadenken en kunnen de vraag doen stellen of deze kulturele revolutie nu niet misbruikt wordt.

Maar een feit is zeker : Het basisconcept ervan blijft onaangetast en zal eeuwig blijven voortleven.

In wezen gaat het niet om de cultuur in de eng westerse opvatting, nl. de expressie van innerlijk beleven in plastische vormen (tekenen, schilderen, boetseren, beeldhouwen, versieren, enz.), de verwoording van gedachten en gevoelens in letterkundige vorm, de uitdrukking van gevoel in muziekvorm, enz...

Kultuur in de brede, algemeen-humane zin betekent het aanvoelen van en het meelevende (of sympatiseren) met de mens, het dier, de plant, de natuur, met het mooie, het goede, het rechtvaardige, het zuivere in de natuur, in de omgeving, in onze maatschappij, in de wereld. Het is deze laatste cultuur, deze geestes- en gemoedsgeesteliken, die Mao wou ingang doen vinden bij zijn medeburgers.

Dit kan niet gebeuren tussen pot en pint, tijdens feestmalen, met clubs voor - (geïnteresseerd) - dienstbetoon, door academische en demagogische redevoeringen, door reformistische maatregelen. Dit gebeurt alleen in revolutionaire vorm, meedogenloos voor korrupte en egoïstische, platmaterialistische tegenstanders en machthebbers. De huidige rotte kapitalistische maatschappij is er ene van nietsontziende jacht naar macht, geld en overbodige luxe, van onmenselijke uitbuiting van alwie niet machtig en sterk is, van gebruik van alle mogelijke (ook immorele) middelen om er te komen, van hardwrede competitie en mededinging.

Dergelijke maatschappij in onze zo-geprezen geestelijk-beschaafde, godsdienstig-georiënteerde landen kan slechts door middel van een kulturele revolutie gezuiverd worden en omgewenteld in een humane kollektivistische maatschappij.

*Namens de Club van Nieuwpoort
Ir. J. De Vriendt
OOSTENDE.*

2DE ONTMOETINGS-DAG VAN HET OVERLEG-CENTRUM VOOR DE MENS.

Gent, 18 december 1976.

Het Overlegcentrum voor de Vrede, waarbij een twintigtal nationale organisaties aangesloten zijn, organiseert op zaterdag 18 december in de Rijks Universiteit te Gent zijn 2de Ontmoetingsdag.

Als thema van deze belangrijke studiedag werd het zo belangrijk probleem als de Bewapeningswedloop en de Ontwapening voorgesteld.

Voor de voormiddagzitting die om 9.45 uur zal aanvangen werden de verschillende politieke partijen verzocht een vertegenwoordiger aan te duiden om het standpunt van hun formatie over dit belangrijk probleem voor de deelnemers te verduidelijken.

Tijdens de namiddagzitting zullen vier werkgroepen vergaderen.

Deze zullen de vier onderwerpen die eveneens tijdens de Internationale Konferentie voor Ontwapening te Helsinki behandeld werden bespreken :

1. Politieke en militaire aspecten.

Voorzitter : Oud-Minister Piet Vermeylen.

Inleider : Walter Weydts, (BUVV.).

Verslaggever : Mevr. De Smedt-Van Riet (Vlaamse Liberale Vrouwen).

2. Economische en Sociale gevolgen.

Voorzitter : Jozef Facq, (ABVV-ACOD.).

Inleider : Ignaas Lindemans, (ACV).

3. Gevolgen voor de ontwikkelingslanden.

Voorzitter : Michel Tanret, (Vrede vzw).

Inleider : Van de Voorde, (Pax Christi).

4. Krachten en instellingen die dienen gemobiliseerd voor onwapening en ontspanning.

Voorzitter : Georges De Poovere, (Katholieke Jeugdraad).

Inleider : André De Smedt, (Vrede vzw).

Aandeel in de kosten voor deze belangrijke studiedag : 100 fr.

Inschrijvingen kunnen nu reeds toegestuurd worden aan Vrede vzw - Gent.

CIJ- FERS

WERKLOOSHEID IN DE E.E.G.

Het cijfer van het aantal werklozen in de lidstaten van de E.E.G. is volgens de recent gepubliceerde cijfers ongeveer gelijk gebleven. Voor sommige landen betreft het de gegevens van de maand september, voor anderen gaat het om de cijfers van juli of augustus.

In vorige maand gepubliceerde cijfers was er sprake van 4.990.664 werklozen, de recente statistiek van de Commissie citeert een vermindering van 59.808 eenheden. In België en Groot-Brittannië steeg de werkloosheid, ten overstaan van september 1975, met 20 pct. In de D.B.R. zou er echter een vermindering zijn van 11 pct. In verhouding tot de actieve bevolking is de werkloosheid het hoogst in Noord-Ierland met 11,4 pct. en de Ierse Republiek met 9,8 pct. België komt op de derde plaats met 8,4 pct. Deze landen worden gevolgd door Groot-Brittannië (6,1 pct.), Italië (5,8 pct.), Denemarken (5,3 pct.), Frankrijk (4,9 pct.), Nederland (4,8 pct.), West-Duitsland (3,9 pct.) en Luxemburg (0,3 pct.). Per land betekent dit : (maand, aantal werklozen en vergelijking met dezelfde maand in 1975).

België	(september)	222.985	(+ 20 pct.)
Denemarken	(augustus)	108.400	(- 5 pct.)
D.B.R.	(september)	898.701	(- 11 pct.)
Frankrijk	(augustus)	841.488	(+ 6 pct.)
Ierland	(augustus)	109.790	(+ 7 pct.)
Luxemburg	(augustus)	427	(-)
Italië	(juli)	1.145.565	(+ 7 pct.)
Nederland	(september)	206.945	(+ 6 pct.)
Groot-Brittannië	(september)	1.395.770	(+ 27 pct.)
Noord-Ierland	(september)	60.593	(+ 25 pct.)

In sommige landen worden deze officiële cijfers door de vakbonden betwist. Dit is o.m. het geval voor Frankrijk waar uit de statistieken van de syndikaten blijkt dat het aantal werklozen ver het miljoen overschrijdt wat minimum 150.000 eenheden hoger ligt dan de gegevens die door de regering worden verstrekt.

REKORD VOOR WERELDGRAANOOGST.

Het is amper één jaar geleden dat in onze informatiemedia heel wat werk werd gemaakt rond het „graantekort“ in de wereld. De Sovjet-Unie haalde hierbij herhaaldelijk de eerste pagina van de kranten.

Kommentatoren en kartoonnisten hadden als opdracht, vertrekkende van de mislukte graanoogst in dit land, waarvan de slechte weersomstandigheden, de oorzaak waren, o.m. het failliet van de landbouwpolitiek in de verf te zetten.

Het Franse persagentschap AFP komt ons nu bekend te maken dat de wereldproduktie van graan dit jaar een recordcijfer zal bereiken. Globaal gezien zal de opbrengst zelf 10 pct. hoger liggen dan 1975 en niet minder dan 5 pct. boven het voorgaande rekordjaar 1973.

De Verenigde Staten en Canada zouden respectievelijk 58,2 miljoen en 22,8 miljoen ton halen. De Europese Gemeenschap zou, ondanks de droogte, toch nog 39,3 miljoen ton bereiken. Dezelfde bron vermeldt voor de Sovjet-Unie een opbrengst van 86 miljoen wat 20 pct. boven de resultaten van 1975 zou liggen.

„Le Monde“ citeerde een recente toespraak van Bresjnev waarin deze onderlijnde dat eind oktober reeds 216 miljoen ton werd ingehaald en dat het land wellicht het recordcijfer van 1973, t.t.z. 220 miljoen ton zou bereiken. „Le Monde“ vermeldt dat in het katastrofaal jaar 1975 slechts 80 miljoen ton werd geoogst.

In de hogergenoemde rede van Bresjnev wees deze er op dat de S.U. zich als doel stelt tegen het einde van het vijfjarenplan jaarlijks 234 miljoen ton te bereiken. In dit perspectief werden belangrijke investeringen gedaan die gespreid over het huidige vijfjarenplan niet minder dan 170 miljard roebel zullen bedragen.

In de loop van het jaar 1975 hebben 42.201 bedrijven in het Europa der Negen hun bedrijvigheid moeten stoppen als gevolg van faillietverklaringen, gerechtelijke beslissingen en boedelopruiming.

In België zijn deze sluitingen gestegen van 1.240 in 1970, 1.883 in 1974 tot 2.242 in 1975.

In Nederland van 2.622 in 1970 tot 3.394 in 1975. In Frankrijk wordt het record verbroken met 14.265 in 1970, 12.452 in 1972, 15.467 in 1974 en 17.224 in 1975. In West-Duitsland van 4.201 in 1970 tot 9.195 in 1975. In Groot-Brittannië vermindert het aantal sluitingen tussen 1970 en 1973 om dan gevoelig te verhogen van 5.191 in 1974 tot 6.674 in 1975.

Italië is het enige land in de E.E.G. waar het aantal afneemt : 5.727 in 1970 tot 3.280 in 1975.

DE POSTBODE BELT SLECHTS EENMAAL.

Begin december zal de postbode U het kwijtschrift aanbieden voor de hernieuwing van uw abonnement op VREDE voor 1977. Ondanks de toenemende prijsstijgingen hebben we er aan gehouden het leesgeld op 250 fr. te laten. De vlotste wijze om onze vrienden van het beheer te helpen bestaat er in de nodige schikkingen te treffen om het kwijtschrift aan de postbode te kunnen afrekenen.

Bij afwezigheid kan dit eveneens in het Postkantoor aan het winket Postabonnementen.

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

BESTEL NOG VANDAAG.

We hebben een aantal speelplaten met Chileense muziek en liederen ter beschikking.

Langspeelplaten :

Viva Chile : Inti-Ilumani, 200 frank plus port.
El Pueblo Unido : Quinteto Tiempo, 200 frank plus port.

Single-platen :

Victor Jarra en Quilapayun : 50 frank plus port.
Solidarität mit Chile : 50 frank plus port.
Vrijheidslieiders : 25 frank plus port.

Te verkrijgen door storting op Postrekening
000-0956015-80 van VREDE, vzw, 9000 GENT.

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02) 11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059) 727.24

Kuslaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050) 618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKENFONDS MARNIX

heeft steeds een uitgebreide keus van :

- Literaire
- Wetenschappelijke
- Politieke
boeken.

Alsook :

- Engelse
(Penguin - Pelican...)
- Franse
(Livre de Poche - 10/18...)
- Duitse
(D.T.V. - Goldmann...)
pocketseries.

AJUINLEI 18 - 9000 GENT
(evenwijdig met Veldstraat).

Tel. 09/25.10.92 Doorlopend geopend van
8.30u - 6.30u

VRIJE TOEGANG.

GRUNDIG

BRAUN

PHILIPS

hifi stereo keten
combinatie

EUROPA ELECTRONIC

W. III TERSLAAN 21 - 1 STADHUIS - OOSTENDE - Tel. 716.34